

ส่วนที่ 1

การประกอบธุรกิจ

1. นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

ภาพรวมที่มาและลักษณะการประกอบธุรกิจ

บริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน) จัดทะเบียนจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัด เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2531 โดยกลุ่มวิศวกรซึ่งมีประสบการณ์ในงานวิศวกรรมแขนงต่าง ๆ นำโดย นายเสวก ศรีสุชาติ และนายอำนาจ กาญจนโกสุม เพื่อประกอบธุรกิจให้บริการออกแบบ จัดหา และรับเหมาก่อสร้างงานระบบวิศวกรรมสำหรับอาคารสำนักงาน อาคารพาณิชย์ ที่อยู่อาศัย โรงแรม โรงพยาบาล ศูนย์การค้า โรงงานอุตสาหกรรม ทั้งนี้กลุ่มผู้ก่อตั้งได้เล็งเห็นแนวโน้มการเติบโตของความต้องการงานบริการด้านวิศวกรรม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ บริษัทได้แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2545 และเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2545 ในระยะที่ผ่านมาระบบธุรกิจของบริษัทขยายตัวเพิ่มขึ้น และได้มีการลงทุนเพิ่มเติมในกิจการต่าง ๆ ในบริษัทย่อย ประกอบด้วยธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ โรงไฟฟ้าขนาด 10 MW และการรับเหมางานในต่างประเทศ ได้ร่วมลงทุนในกิจการร่วมกับบริษัทอื่น เพื่อรับเหมางานก่อสร้างขนาดใหญ่ของภาครัฐบาล

นโยบายการรับงานในปี 2562 และในระยะต่อไป คาดว่าจะขยายงานไปรับงานภาครัฐบาลมากขึ้น เนื่องจากภาครัฐมีโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานตามยุทธศาสตร์การขนส่ง เช่น งานรถไฟรางคู่ ของการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) งานของการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย (รฟม.) งานส่วนต่อขยายท่าอากาศยานสนามบินสุวรรณภูมิ และงานที่จะเกิดขึ้นสำหรับโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor-EEC) ของรัฐบาล เป็นต้น ส่วนงานภาคเอกชนยังรับงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกลุ่มลูกค้าที่พึงพอใจในผลงานการให้บริการของบริษัท ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เช่น กลุ่มเซ็นทรัล กลุ่มเทสโก้โลตัส กลุ่ม CP กลุ่ม TCC กลุ่มปรีณัติ กลุ่มโนเบิล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต รวมทั้งงานโรงงานอุตสาหกรรม โรงไฟฟ้า เป็นต้น

ทั้งนี้ในส่วนของบริษัท, บริษัทย่อย และบริษัทร่วม มีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

บริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)

บริษัทประกอบธุรกิจให้บริการรับเหมาก่อสร้างทั่วไป รวมถึงงานออกแบบ จัดหา และรับเหมาก่อสร้างงานระบบวิศวกรรมอย่างครบวงจร รับงานทั้งจากภาคเอกชน และภาครัฐ โดยเป็นทั้งผู้รับเหมาโดยตรง (Main Contractor) และเป็นผู้รับเหมาช่วง (Sub-contractor) ซึ่งงานจากการรับเหมาโดยตรงและรับเหมาช่วงนั้นอาจมาจากวิธีการประมูล หรือ การเจรจาต่อรอง รวมถึงการร่วมมือกับบริษัทอื่นในลักษณะกิจการร่วมค้า (Joint Venture) และกิจการร่วม (Consortium) บริการของบริษัทสามารถแบ่งตามลักษณะงานและระบบที่ติดตั้งได้เป็น 5 ประเภทหลัก ได้แก่

- (1) งานก่อสร้างโยธา
- (2) ระบบไฟฟ้า
- (3) ระบบปรับอากาศ
- (4) ระบบสุขาภิบาลและระบบป้องกันอัคคีภัย
- (5) ระบบสื่อสารโทรคมนาคม

บริษัท พีแอลอี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด เดิมชื่อ บริษัท ยูนิมา เอ็นจิเนียริง จำกัด

บริษัท พีแอลอี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (“พีแอลอี อินเตอร์”) จัดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2530 เพื่อประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างงานโยธาทั่วไป ครอบคลุมถึงการก่อสร้างอาคารสำนักงาน อาคารพาณิชย์ โรงพยาบาล ศูนย์การค้า สถาบันการศึกษา โรงแรม ที่พักอาศัย โรงงานอุตสาหกรรม โดยพีแอลอี อินเตอร์เป็นบริษัทผู้รับเหมาที่มีผลงานกับหน่วยงานราชการหลายแห่ง เช่น การประปาส่วนภูมิภาค กระทรวงสาธารณสุข และ กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น บริษัทฯได้ซื้อหุ้นสามัญของยูนิมาร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียน ในเดือนกันยายน 2543 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายการประกอบธุรกิจของบริษัทด้านงานก่อสร้าง ในเดือนมิถุนายน 2548 บริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนจากเดิม 60 ล้านบาท เป็น 300 ล้านบาท ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาไม่ได้ดำเนินธุรกิจมากนัก ในปัจจุบันบริษัทมีแผนการที่จะร่วมมือกับผู้ลงทุนจากต่างประเทศ เพื่อเข้าประมูลงานของภาครัฐบาลและ/หรือโครงการพลังงานทดแทนในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

บริษัท เทคนอร์ จำกัด

บริษัท เทคนอร์ จำกัด (TN) จัดทะเบียนเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2533 มีทุนจดทะเบียน 10 ล้านบาท ประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ที่ตั้ง 140 ชั้น 10 อาคาร วัน แปะซิฟิคเพลส ยูนิค 1001 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 โดยบริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน) มีมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 4/2548 เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2548 อนุมัติให้ร่วมลงทุนในบริษัท เทคนอร์ จำกัด (TN) โดยเข้าถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียนของ TN เป็นจำนวนเงิน 5 ล้านบาท ได้ชำระเงินลงทุนและรับโอนหุ้นของ TN ซึ่งจะทำให้ TN เป็นบริษัทย่อยของ PLE เพื่อรับงานจากการเคหะแห่งชาติโครงการบ้านเอื้ออาทร โดย PLE เป็นผู้ค้ำประกันวงเงินสินเชื่อ Letter of Guarantee ให้กับ TN 100% ในวงเงินไม่เกิน 2,000 ล้านบาท ผลประโยชน์ที่ PLE จะได้รับจะเป็นรายได้ผลกำไรและเงินปันผลตามสัดส่วนของผู้ถือหุ้น และเมื่อสิงหาคม 2549 TN ได้จดทะเบียนเพิ่มทุน เป็น 60 ล้านบาท โดยมีทุนชำระแล้วจำนวน 22.5 ล้านบาทซึ่งเป็นในส่วนที่ PLE ลงทุน จำนวน 11.25 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2552 PLE ได้ชำระเงินให้ครบอีก 18.75 ล้านบาท รวมเป็น 30.0 ล้านบาท TN ได้รับเหมาก่อสร้างบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ (กคช.) รวม 3 โครงการ คือ โครงการลาดหลุมแก้ว จำนวน 974 หน่วย โครงการอยุธยา (บางปะอิน) จำนวน 4,300 หน่วย และโครงการอ่างทอง จำนวน 1,550 หน่วย TN ได้ส่งมอบงานโครงการลาดหลุมแก้วเรียบร้อยแล้ว ส่วนอีก 2 โครงการ มีความคืบหน้าเพียง 13% เท่านั้น และเมื่อเมษายน 2551 ทาง กคช. ได้มีหนังสือขอยกเลิกโครงการทั้ง 2 โครงการและขอ Claim ตามหนังสือค้ำประกันธนาคาร 2 ฉบับ เป็นเงินรวม 280 ล้านบาท และหนังสือค้ำประกันธนาคารไทยธนาคาร (CIMB ในปัจจุบัน) 1 ฉบับ จำนวน 79 ล้านบาท โดยอ้างเหตุผลว่า TN ผิดสัญญางานไม่มีความคืบหน้า ซึ่งทาง TN ได้ยื่นฟ้องร้องดำเนินคดีศาลแพ่งกับ กคช. โดยระยะที่ผ่านมาได้มีการไกล่เกลี่ยรวม 2 ครั้ง และศาลนัดไกล่เกลี่ยในวันที่ 3 เมษายน 2552 ซึ่งยังหาข้อยุติไม่ได้ ศาลจึงนัดสืบพยานในวันที่ 20-23 กรกฎาคม 2553 ในเดือนพฤษภาคม 2555 ศาลแพ่งส่งเรื่องให้ศาลปกครองพิจารณา และเมื่อวันที่ 4 กันยายน 2560 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้ TN และธนาคารผู้ค้ำประกัน ชำระค่าเสียหายให้ กคช. (โครงการอยุธยา บางปะอิน) จำนวน 272.1 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย 15% ของเงินต้น 203.8 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2560 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้ TN และธนาคารผู้ค้ำประกัน ชำระค่าเสียหายให้ กคช. (โครงการอ่างทอง วิเศษชัยชาญ) จำนวน 88.4 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย 15% ของเงินต้น 66.74 ล้านบาท โดยบริษัทได้ทำการตั้งสำรองหนี้ จำนวน 517.5 ล้านบาท สำหรับภาระค้ำประกันที่บริษัทได้ค้ำประกันหนี้ของ TN ไว้กับธนาคาร และทาง TN ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดไว้แล้ว โดยคาดว่าศาลปกครองสูงสุดจะมีคำสั่งประมาณกลางปี 2563

ส่วนการดำเนินการของบริษัทในฐานะผู้ถือหุ้นของ TN บริษัทได้ดำเนินการติดตามให้กรรมการผู้จัดการและกรรมการบริหารของ TN ให้จัดเตรียมแผนการสำหรับการแก้ไขปัญหา TN และติดตามทวงถามลูกหนี้รายใหญ่ของ TN บริษัท เอเพ็กซ์คอนกรีต เทค จำกัด ให้ชำระหนี้คืนให้แก่ TN โดยเร็ว โดยในปี 2551 ทางกรรมการผู้จัดการและผู้บริหาร TN ไม่ได้ดำเนินการให้ความคืบหน้าแต่ประการใด นอกจากนั้นทางกรรมการผู้จัดการและผู้บริหารของ TN ไม่ได้จัดทำงบการเงินประจำปี 2551 เพื่อให้ผู้สอบบัญชีของบริษัทเข้าตรวจสอบ จนทำให้งบการเงินรวมของบริษัทประจำปี 2551 เป็นงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข ซึ่งการไม่ดำเนินการดังกล่าวของกรรมการผู้จัดการและผู้บริหารของ TN ทำให้บริษัทได้รับความเสียหาย บริษัทจึงได้ยื่นฟ้องร้องต่อศาลแพ่ง เพื่อดำเนินคดีกับ TN กรรมการผู้จัดการ และกรรมการบริหาร เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2552 และเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2552 ได้ดำเนินคดีอาญากับกรรมการผู้จัดการ และผู้บริหารของ TN ปัจจุบันได้ดำเนินคดีทั้งทางแพ่ง และอาญากับกรรมการผู้จัดการ TN รวม 14 คดี ซึ่งมีจำนวน 5 คดี ที่คดีได้สิ้นสุดแล้ว คดีอาญา ศาลชั้นต้น และศาลอุทธรณ์ ได้ตัดสินจำคุกกรรมการผู้จัดการ ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา คดีแพ่ง ศาลมีคำสั่งให้ TN ชำระหนี้ให้กับบริษัท ได้ดำเนินการบังคับคดี ยึดและขายทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้ ราคาประเมินของเจ้าพนักงานบังคับคดี รวม 5 แปลง เป็นเงิน 27,712,500 บาท แต่จนถึงปัจจุบันยังไม่มีผู้สนใจซื้อทรัพย์สินที่เป็นที่ดินเดิมที่ TN ซื้อมาเพื่อเป็นบ่อนดิน โดยทางกรมบังคับคดีจะยังคงเปิดประมูลต่อไป

บริษัท เอส เอ พิวเจอร์ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (เดิมชื่อ บริษัท เอส เอ พี เอส 2007 โฮลดิ้ง จำกัด)

บริษัท เอส เอ พิวเจอร์ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (SA) เดิมชื่อ บริษัท เอส เอ พี เอส 2007 โฮลดิ้ง จำกัด (SAPS) จัดทะเบียนจัดตั้งบริษัทและชำระทุนเต็มจำนวน เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2550 โดยมีสถานประกอบการอยู่ที่เดียวกับ บริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน) โดยมีทุนจดทะเบียนเริ่มต้น 80 ล้านบาท ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2552 วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2552 ได้มีมติให้เพิ่มทุนใน SAPS เป็น 160 ล้านบาท โดยเงินลงทุนทั้งหมด SAPS นำไปลงทุนในบริษัท สิทธารมย์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (SDC) เพื่อประกอบธุรกิจบ้านจัดสรรที่จังหวัดอุดรธานี และในปี 2559 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2559 ของ PLE มีมติอนุมัติให้ SAPS ขายหุ้น STR ให้กับบริษัท อาคาบัส อินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในราคา 370 ล้านบาท ซึ่งการทำรายการครั้งนี้ ทำให้บริษัทมีกำไรประมาณ 195 ล้านบาท วันที่ 17 สิงหาคม 2561 SAPS ทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินในซอยเอกมัย 22 เนื้อที่ 3 งาน 99 ตารางวา ในราคา 111,720,000 บาท เพื่อลงทุนโครงการก่อสร้างคอนโดมิเนียม และตกลงทำการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินนี้ ในวันที่ 5 มีนาคม 2562 ปัจจุบันโครงการคอนโด อยู่ระหว่างการศึกษากฎหมายการตลาด

เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2562 ได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อบริษัท เป็น บริษัท เอส เอ พิวเจอร์ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (SA) โดย SA เข้าลงทุนในโครงการคอนโดมิเนียม ชื่อโครงการ HOLME Ekamai 22 ทำเลที่ตั้ง ภายในซอยเอกมัย 22 และต่อเชื่อมกับ ซอยปรีดี พนมยงค์ 41 Concept การออกแบบ Modern Contemporary ราคาขาย 150,000 บาทต่อตารางเมตร (129,000 บาท/ตรม. 162,000 บาทต่อ ตรม.) เริ่มเปิดตัวโครงการเมื่อ ประมาณเดือน พฤศจิกายน 2562 ปัจจุบันมียอดขายห้องแบบ 1 Bed จำนวน 11 ห้อง ห้องแบบ 2 Bed จำนวน 3 ห้อง ห้องแบบ Duplex จำนวน 1 ห้อง

บริษัทได้ร่วมลงทุนในกิจการร่วมค้า 1 แห่ง

1. ร่วมลงทุน กับ บริษัท แอสคอน คอนสตรัค จำกัด (มหาชน) และ บริษัท รวมนครก่อสร้าง (ประเทศไทย) จำกัด ใช้ชื่อว่า “กิจการร่วมค้า PAR” ในสัดส่วนการลงทุน ร้อยละ 35 เพื่อรับงานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วง (บางใหญ่-บางซื่อ) สัญญาที่ 3 อาคารศูนย์ซ่อมบำรุงและอาคารจอดแล้วจร มูลค่างาน 5,025 ล้านบาท บริษัทได้เพิ่มสัดส่วนในการลงทุนเป็นมากกว่าร้อยละ 90 ในปลายปี 2558 ได้ส่งมอบงานทั้งหมดให้กับทาง รฟม. แล้ว ณ วันสิ้นปี 2558 รายได้ในส่วนของค่า K และงานเพิ่มที่คาดว่าจะได้รับจาก รฟม. ไม่เป็นตามเป้าหมาย ในขณะที่ PAR ต้องรับรู้ต้นทุนที่สูงมาก ทำให้ PAR รับรู้

ขาดทุน จำนวน 1,120 ล้านบาท ซึ่งส่งผลกระทบต่องบการเงินของบริษัทต้องรับรู้ขาดทุนจำนวนที่สูงมาก ในปี 2561 บริษัทมีต้นทุนค่าใช้จ่ายสำหรับการเก็บงานซ่อมแซมที่ยังอยู่ในช่วงค่าประกันงาน และทำให้ PAR มีผลขาดทุน 2.6 ล้านบาท ปัจจุบันอยู่ระหว่างเก็บงานซ่อมแซม และเก็บเงินส่วนที่ค้างอยู่ จำนวน 69 ล้านบาท โดยคาดว่าจะได้รับเงินทั้งหมดประมาณเดือนมิถุนายน 2563

1.1 วิสัยทัศน์และพันธกิจ

วิสัยทัศน์ : เป็นหนึ่งในบริษัทวิศวกรรมและก่อสร้างที่ดีที่สุด

พันธกิจ : 1.) สร้างความมั่นคงและมูลค่าให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างยั่งยืน
2.) เพิ่มศักยภาพของบุคลากรและองค์กรเพื่อผลิตงานที่สร้างความพอใจสูงสุดให้แก่ลูกค้าและเป็นที่ยอมรับของสังคม

เป้าหมายการดำเนินธุรกิจ

บริษัทมีเป้าหมายที่จะรักษาความเป็นผู้นำ ในแง่ขนาดของสินทรัพย์และรายได้รวม ในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง และออกแบบ จัดหา ติดตั้งระบบวิศวกรรม ที่เป็นบริษัทของคนไทย และ บริษัทได้พยายามพัฒนาการดำเนินงานโดยจะเน้นคุณภาพการให้บริการที่ได้มาตรฐาน และดำเนินงานให้เสร็จตรงตามเวลาที่กำหนด เพื่อให้สามารถแข่งขันได้กับบริษัทผู้รับเหมาต่างชาติอื่นๆ นอกจากนี้ บริษัทยังมีเป้าหมายที่จะขยายการรับงานในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) และประเทศข้างเคียง

นอกจากการให้บริการก่อสร้างและออกแบบ จัดหา ติดตั้งระบบวิศวกรรมแล้ว บริษัทมีความสนใจและอยู่ระหว่างการศึกษความเป็นไปได้สำหรับการลงทุนในโครงการสัมปทานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักของบริษัทและให้ผลตอบแทนในรูปของกระแสเงินสดที่สม่ำเสมอ เช่น งานสัมปทานไฟฟ้า งานสัมปทานผลิตน้ำประปา งานบำบัดน้ำเสีย การให้บริการปรับปรุงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และวิทยุสื่อสาร เป็นต้น อีกทั้งสนใจในธุรกิจใหม่ที่สร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อสร้างรายได้ที่แน่นอนและเป็นการลดความเสี่ยงจากความแปรผันของรายได้จากธุรกิจหลัก เช่น ธุรกิจพลังงาน เป็นต้น

a. การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญ

พัฒนาการที่สำคัญของบริษัทเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอำนาจในการควบคุมและลักษณะการประกอบธุรกิจในปี 2562 ที่ผ่านมามีดังต่อไปนี้

หมายเหตุ : บริษัทจัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2562 ณ โรงแรมเอส 31 โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติ ดังนี้

- มีมติอนุมัติจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้น ในอัตราหุ้นละ 0.0775 บาท (เจ็ดจุดเจ็ดห้าสตางค์) จำนวน 1,361,817,957 หุ้น คิดเป็นเงิน 105,540,891.67 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.10 ของกำไรสุทธิ ปี 2561
- มีมติอนุมัติการลดทุนจดทะเบียนของบริษัทจาก 1,906,358,054 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญ จำนวน 1,906,358,054 หุ้น โดยมีทุนที่ชำระแล้ว จำนวน 1,361,817,957 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญ 1,361,817,957 หุ้น เป็นจำนวน 1,361,817,957 บาท (ทุนที่ชำระเต็มจำนวนแล้ว) แบ่งเป็นหุ้นสามัญ 1,361,817,957 หุ้น โดยลดทุนในส่วนที่เตรียมไว้สำหรับรองรับผู้มาใช้สิทธิแปลงสภาพจาก PLE-W3 เป็นหุ้นสามัญ จำนวน 544,540,097 หุ้น ซึ่งได้ครบกำหนดการใช้สิทธิไปแล้ว

- อนุมัติให้นางชุตินา อยู่สาธร เข้าเป็นกรรมการบริษัท ดังนั้น รายชื่อคณะกรรมการบริษัททั้ง 7 ท่านเป็นดังนี้ คือ

1.	นายเสวก	ศรีสุชาติ	ประธานกรรมการ
2.	นายอำนาจ	กาญจนาภาส	รองประธานกรรมการ
3.	นายพิสันต์	จินตนาภักดี	กรรมการ
4.	นางชุตินา	อยู่สาธร	กรรมการ
5.	นายสิงห์ชัย	อรุณวุฒิพงษ์	กรรมการอิสระและประธานกรรมการตรวจสอบ
6.	พลโทสินชัย	นุศสถิตย์	กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ
7.	นายสมประสงค์	บุญยะชัย	กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ

- พฤษภาคม :** - แจ้งพ้นจากตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงิน (CFO) ของนายสุธี ดันติวิชชานนท์ เนื่องจากปัญหาทางด้านสุขภาพ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 31 พฤษภาคม 2562
- แต่งตั้ง นางชุตินา อยู่สาธร ปัจจุบันเป็นกรรมการบริษัท กรรมการบริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงิน (DCFO) ให้รักษาการในตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงิน โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2562 เป็นต้นไป
- มิถุนายน :** บริษัทได้เข้าลงนามสัญญาจ้างก่อสร้าง “โครงการก่อสร้างโรงงานผลิตยารังสิต ระยะที่ 2” กับ องค์การเภสัชกรรม (อก.) มูลค่ารวม 5,264 ล้านบาท (รวม VAT)
- สิงหาคม :** แต่งตั้ง นางชุตินา อยู่สาธร ให้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการบริษัท กรรมการบริหาร และประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงิน โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม 2562 เป็นต้นไป
- ธันวาคม :** บริษัทเข้าลงนามในหนังสือแสดงเจตจำนงรับเหมาก่อสร้าง โครงการ The Rice By Srisupharaj กับ บริษัท ศรีสุกราชเคหะ จำกัด มูลค่างานรวม 990,000,000 บาท (เก้าร้อยเก้าสิบล้านบาท)

พัฒนาการที่สำคัญของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงอำนาจในการควบคุมและลักษณะการประกอบธุรกิจในปี 2561 ที่ผ่านมา มีดังต่อไปนี้

- เมษายน :** บริษัทจัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2561 ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ กรุงเทพฯ โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติ ดังนี้
- มีมติอนุมัติจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้น ในอัตราหุ้นละ 0.052 บาท (ห้าจุดสองสตางค์) จำนวน 1,361,817,913 หุ้น คิดเป็นเงิน 70,814,813.48 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.70 ของกำไรสุทธิ ปี 2560
  - มีมติอนุมัติให้ลดทุนจดทะเบียนของบริษัทจากเดิมจำนวน 2,722,700,705 บาท เป็น 1,906,358,054 บาท ลดลงจำนวน 816,342,651 บาท ลดทุนในส่วนที่เตรียมไว้สำหรับรองรับการออกและเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนใหม่ที่เหลือจากการใช้สิทธิจองซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทมาจัดสรรและเสนอขายให้แก่บุคคลในวงจำกัด โดยมีทุนที่ชำระแล้ว จำนวน 1,361,817,913 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญ 1,361,817,913 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท
- ตุลาคม :** กำหนดการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของ บริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน) ตามใบสำคัญแสดงสิทธิ PLE-W3 (การใช้สิทธิครั้งสุดท้าย) และการขอพักการซื้อขายใบสำคัญแสดงสิทธิ PLE-W3

ชั้นวาคม : มีผู้มาใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ PLE-W3 เพียง 1 ราย จำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิ 44 หน่วย แปลงเป็นหุ้นสามัญ จำนวน 44 หุ้น ในราคา 2.20 บาท เป็นเงิน 96.80 บาท ทำให้บริษัทมีทุนจดทะเบียนชำระแล้ว จำนวน 1,361,817,957 บาท

1.3 โครงสร้างการถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทมีการถือหุ้นในบริษัทย่อย และบริษัทอื่น ๆ ซึ่งรวมถึงกิจการร่วมค้า ดังนี้

ชื่อบริษัท	ร้อยละการถือหุ้น	ประเภทธุรกิจ
บริษัทย่อย		
บริษัท พีแอลอี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด*	99.99	รับเหมาก่อสร้างงานโยธาทั่วไป
บริษัท เอส เอ พิวเจอร์ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (เดิมชื่อ บริษัท เอส เอ พี เอส 2007 โฮลดิ้ง จำกัด)	99.99	เป็น Holding Company สำหรับลงทุนในธุรกิจอื่น ๆ
บริษัท เทลเนอร์ จำกัด**	50.00	รับเหมาก่อสร้าง
กิจการร่วมค้า 1 แห่ง		
1. กิจการร่วมค้า พี เอ อาร์	100.00	รับเหมางานรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง สัญญา 3

หมายเหตุ

* บริษัท พีแอลอี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด เดิมชื่อ บริษัท ยูนิมา เอ็นจิเนียริง จำกัด

** บริษัท เทลเนอร์ จำกัด บริษัทได้ส่ง นายเสวก ศรีสุชาติ และนายอนุชา นิตยานุภาพ เข้าเป็นกรรมการบริษัทร่วมกับกรรมการจากผู้ถือหุ้นรายอื่น คือ นายชัชวาล สุชนะนันท์ และนางสุกนันท์ จุลวัจนะ ได้หยุดดำเนินการแล้ว ตั้งแต่ปี 2552 ปัจจุบันอยู่ระหว่างรอคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ในคดีฟ้องร้องกับการเคหะแห่งชาติ

2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ

โครงสร้างรายได้แยกตามสายผลิตภัณฑ์

(หน่วย : พันบาท)

ผลิตภัณฑ์	ดำเนินการโดย	สัดส่วนการถือหุ้นของบริษัท	ปี 2562		ปี 2561		ปี 2560	
			รายได้	ร้อยละ	รายได้	ร้อยละ	รายได้	ร้อยละ
งานระบบ	- บริษัท	-	6,362,951	67.89	3,699,294	47.69	3,410,475	47.35
	- พีแอลอี อินเตอร์ฯ (ยูนิมา)	99.99	-	-	-	-	-	-
งานก่อสร้างโยธา	- บริษัท	-	3,009,021	32.11	4,057,607	52.31	3,735,870	51.87
	- พีแอลอี อินเตอร์ฯ (ยูนิมา).	99.99	-	-	-	-	-	-
	- กิจกรรมร่วมค้า พี เอ อาร์	100.00	-	-	-	-	(1,999)	(0.03)
งานบ้านเื้ออาหาร	- บริษัท	-	-	-	-	-	-	-
อื่น ๆ	- บริษัท บำรุงเมืองพลาซ่า จำกัด*	99.99	-	-	-	-	58,274	0.81
รายได้จากการให้บริการ			9,371,972	100.00	7,756,901	100.00	7,202,620	100.00
รายได้อื่น			235,629		215,070		1,225,292	
รายได้รวม			9,607,601		7,971,971		8,427,912	

*บริษัทได้จำหน่ายหุ้นของบริษัทย่อย บริษัท บำรุงเมืองพลาซ่า จำกัด ไปแล้ว ตั้งแต่สิ้นปี 2560 และปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ครบถ้วนในปี 2561

2.1 ลักษณะของผลิตภัณฑ์และบริการ

ธุรกิจของบริษัท บริษัทย่อย บริษัทร่วม และกิจการร่วมค้าฯ (รวมเรียกว่า “กลุ่มบริษัท”) สามารถแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ตามลักษณะของงานที่ให้บริการ ได้แก่ งานออกแบบ จัดหา และรับเหมาติดตั้งระบบไฟฟ้า ระบบปรับอากาศ ระบบสุขาภิบาลและระบบป้องกันอัคคีภัย ระบบสื่อสารโทรคมนาคม และ งานก่อสร้างโยธา นอกจากนั้นได้ดำเนินการลงทุนและธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ โดยมีรายละเอียดของงานในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

ระบบไฟฟ้า	<ul style="list-style-type: none"> ☐ สถานีไฟฟ้าย่อย (Power Substation) ☐ ระบบจ่ายไฟ (Power Distribution) ☐ ระบบไฟฟ้าสำรองฉุกเฉินเวลาไฟดับ (Electrical Power Supply & Emergency Power Supply System) ☐ ระบบแสงสว่าง (Lighting System) ☐ ระบบโทรศัพท์ (Telephone System) ☐ ระบบเสียง (Public Address System) ☐ ระบบเครื่องรับสัญญาณหลัก (Master Antenna) ☐ ระบบรักษาความปลอดภัย (Security System) ☐ ระบบสายล่อฟ้า (Lightning Protection System) ☐ ระบบควบคุมอาคารอัตโนมัติ (Building Automation System) ☐ ระบบการจัดการพลังงาน (Energy Management System) ☐ Solar Power System
ระบบปรับอากาศ	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ระบบปรับอากาศขนาดใหญ่ (Air Conditioning System) ☐ ระบบระบายอากาศ (Ventilation) ☐ ระบบห้องทำความเย็น (Refrigeration) ☐ ระบบห้องสะอาด (Clean Room) ☐ ระบบควบคุมอุณหภูมิและความชื้น (Automatic Temperature and Humidity Control System) ☐ ระบบอัดอากาศในบันไดหนีไฟ (Pressurized Stairs) ☐ ระบบควบคุมปริมาณอากาศ (Variable Air Volume or VAV) ☐ District Cooling System

ระบบสุขภาพ และระบบป้องกัน อัคคีภัย	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ระบบท่อประปา (Plumbing System) ☐ ระบบผลิตไอน้ำและน้ำร้อน (Steam Boiler and Hot Water System) ☐ ระบบบำบัดน้ำเสีย (Waste Water and Sewage Treatment) ☐ ระบบน้ำดื่ม (Drinking Water System) ☐ สระว่ายน้ำ (Swimming Pool) ☐ ระบบแก๊ส (Gas System) ☐ ระบบระบายน้ำทิ้ง (Drainage) ☐ ระบบดับเพลิงแบบหัวฉีดโปรยน้ำ (Sprinkler System) ☐ ระบบสารสะอาดดับเพลิง (FM 200 System) ☐ ระบบสัญญาณเตือนอัคคีภัย (Fire Alarm System) ☐ ระบบดับเพลิงด้วยแก๊สคาร์บอน ไดออกไซด์ (CO₂ System) ☐ ระบบท่อดับเพลิงและควบคุม (Fire Pumps and Controller) ☐ อุปกรณ์ดับเพลิง (Fire Extinguish Equipment)
ระบบสื่อสาร โทรคมนาคม	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ระบบเชื่อมโยงเครือข่ายเคเบิลใยแก้ว (Optical Fiber) ☐ ระบบโทรศัพท์ TDMA (Time Division Multiple Access) ☐ ระบบโทรศัพท์ไร้สาย (Wireless Telephone System) ☐ Telecommunication System ☐ Telephone System
งานก่อสร้างโยธา	<p>นอกจากการให้บริการออกแบบ จัดหา และติดตั้งงานระบบวิศวกรรมอย่างครบวงจรแล้ว บริษัทยังประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างงานโยธาทั่วไป โดยครอบคลุมถึงการก่อสร้างอาคารสำนักงาน อาคารพาณิชย์ โรงพยาบาล ศูนย์การค้า สถาบันการศึกษา โรงแรม ที่พักอาศัย โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น</p>

2.2 การตลาดและการแข่งขัน

(ก) การทำการตลาดของผลิตภัณฑ์และบริการที่สำคัญ

ในการกำหนดกลยุทธ์การแข่งขันและนโยบายการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัท นอกจากการมุ่งเน้นความสามารถในการรักษาส่วนการตลาดภายใต้สภาวะที่มีการแข่งขันสูง และในช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว กลุ่มบริษัทยังมุ่งเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันในระยะยาวด้วย กลยุทธ์การแข่งขันและนโยบายการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัทมีดังนี้

(1) ชื่อเสียงและประสบการณ์ของกลุ่มวิศวกรผู้บริหารนอกเหนือจากความสามารถในการบริหารงาน ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้จากการนำพากลุ่มบริษัทให้อยู่รอดผ่านพ้นวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี 2540 และบริหารจัดการให้บริษัทมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง วิศวกรผู้บริหารของกลุ่มบริษัทมีความรู้และประสบการณ์การทำงานภาคปฏิบัติในงานวิศวกรรมมากกว่า 31 ปี และมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในวงการ ทำให้สามารถมีส่วนช่วยตรวจสอบดูแลการทำงานของวิศวกรระดับผู้จัดการโครงการอีกต่อหนึ่ง นอกจากนี้หากมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่จะต้องนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้หรือการเปลี่ยนแปลงทางวิศวกรรมอื่นๆ กลุ่มบริษัทจะมีความสามารถในการนำมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว

(2) ผลงานอันเป็นที่ยอมรับในอดีต ด้วยคุณภาพของผลงานและบริการในอดีตของกลุ่มบริษัทที่ได้สร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า ลูกค้าจำนวนมากได้ให้ความเชื่อถือและความไว้วางใจในการกลับมาใช้บริการของกลุ่มบริษัทอีก รวมทั้งได้แนะนำต่อไปยังลูกค้าอื่นๆ ด้วย ดังนั้นกลุ่มบริษัทจึงมีนโยบายหลักในการที่จะรักษาและเสริมสร้างชื่อเสียงของบริษัท โดยดำเนินการ ดังนี้

- การรักษาคุณภาพของผลงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ยอมรับ
- การดำรงไว้ซึ่งความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพและมีจรรยาบรรณที่ดีต่องานในสัญญา
- การดำเนินงานในแต่ละโครงการให้แล้วเสร็จตามกำหนดการที่ได้ตกลงไว้กับลูกค้า
- การดูแลผลประโยชน์ของลูกค้าเสมือนหนึ่งว่าบริษัทคือเจ้าของโครงการดังกล่าวด้วย และ
- การบริการหลังการขายและหลังหมดสัญญาบริการ

(3) ความสามารถของบุคลากร กลุ่มบริษัทมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรซึ่งนับเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของกลุ่มบริษัท เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานและดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการแข่งขัน ดังนี้

- การพัฒนาความรู้และความสามารถของพนักงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านความรู้ทางเทคนิควิชาการและการจัดการ
- การสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่องาน
- การสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นมิตร
- การทำงานเป็นทีม การประสานงานระหว่างทีมวิศวกรและบุคลากรภายในองค์กร เพื่อให้บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ในการให้บริการที่ดีเยี่ยมแก่ลูกค้า
- การนำเอาระบบ KPI และ Balance Scores Card (BSC) เข้ามาใช้วัดผลการดำเนินงานของหน่วยงานและบุคคล รวมถึงนำระบบ Talent Management และ Succession Plan เข้ามาใช้เพื่อวางแผนบุคลากรผู้บริหารของบริษัท

(4) สถานะทางการเงินที่เข้มแข็ง กลุ่มบริษัทให้ความสำคัญกับโครงสร้างทางการเงินที่มั่นคง โดยการรักษ้อัตรากำไรส่วนของผู้ถือหุ้นให้อยู่ในระดับต่ำ และระดับสภาพคล่องที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจและสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทมีอัตรากำไรส่วนของผู้ถือหุ้น 3.15 เท่า โดยมีอัตรากำไรส่วนสภาพคล่อง 1.29 เท่า มีกระแสเงินสด และรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน 0.18 พันล้านบาท และยังมีวงเงินสินเชื่อหมุนเวียนที่ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารหลายแห่งเพื่อใช้ในการดำเนินการ ในวงเงินสินเชื่อรวมกว่า 28,448 ล้านบาท เพื่อใช้ในการดำเนินงาน

(5) ประสิทธิภาพในการจัดการกลุ่มบริษัทมีนโยบายที่จะพัฒนาระบบการทำงานและการจัดการส่วนกลางอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและพัฒนาความสามารถในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า โดยได้รับการรับรองการบริหารงานคุณภาพมาตั้งแต่ วันที่ 31 สิงหาคม 2543 (ISO 9002:1994) เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2546 ได้รับการรับรองระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 Version 2000 จากบริษัท BVQI จำกัด และบริษัทได้รับการรับรองระบบบริหารงานคุณภาพตามมาตรฐานสากล ISO9001:2008 โดย บริษัท Bureau Veritas Quality International (BVQI) จำกัด เป็นผู้ประเมินและให้การรับรองในวันที่ 28 ตุลาคม 2558 บริษัทยังคงมีการรักษาระบบบริหารงานคุณภาพที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง โดยมีการตรวจติดตามจาก บริษัท Bureau Veritas ทุก ๆ 6 เดือน รวมทั้งในส่วนของบริษัทเองยังมีการสุ่มตรวจภายในอย่างต่อเนื่อง โดยการประยุกต์หลักการในการตรวจแบบ Process Approach (การพิจารณาอย่างเป็นกระบวนการ) โดยสถาบันดังกล่าวได้มีการทบทวนการรับรองทุกปี และในปี 2560 บริษัทได้การรับรองมาตรฐานสากล ISO 9001:2015 เรียบร้อยแล้ว

(6) การจัดซื้อที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มบริษัทได้มีการกำหนดนโยบายในการจัดซื้อ เพื่อสร้างความปลอดภัยและสร้างการแข่งขันระหว่างผู้จัดจำหน่ายวัตถุดิบต่าง ๆ เพื่อเป็นการรับประกันว่าต้นทุนของบริษัทอยู่ในระดับที่เหมาะสม

กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย การจำหน่าย และช่องทางการจำหน่าย

ลักษณะลูกค้าของกลุ่มบริษัทสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ลูกค้าภาคเอกชน เช่น อาคารสำนักงาน อาคารพาณิชย์ ที่อยู่อาศัย โรงแรม โรงพยาบาล ศูนย์การค้า โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น และภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ โดยสัดส่วนการให้บริการแก่ลูกค้าแต่ละประเภทในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	ปี 2562		ปี 2561		ปี 2560	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
ภาคเอกชน	1,493.40	20.39	3,970.03	48.67	1,018.34	12.48
ภาครัฐ	5,830.11	79.61	4,186.38	51.33	7,140.49	87.52
รวม	7,323.51	100.00	8,156.41	100.00	8,158.83	100.00

ในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา บริษัทเริ่มเข้ารับงานภาครัฐเพิ่มขึ้น แม้ว่าการเข้าร่วมประมูลงานจากภาครัฐจะต้องคำนึงถึงรายละเอียดและคุณสมบัติตามข้อกำหนด (Terms of Reference หรือ TOR) ของแต่ละหน่วยงานราชการที่เป็นผู้จ้าง โดยผู้ที่เข้าร่วมประมูลงานกับภาครัฐจะต้องเป็นผู้ที่มีผลงานในอดีตหรือมีรายชื่อขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานราชการนั้น ๆ ในปัจจุบันกลุ่มบริษัทมีชื่อขึ้นทะเบียนไว้กับหน่วยงานราชการ เช่น การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย (รฟม.) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การประปาส่วนภูมิภาค ธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย (AOT) เป็นต้น อย่างไรก็ตามกลุ่มบริษัทมีนโยบายที่จะขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้น เพื่อเพิ่มความสามารถในการรับงานในส่วนงานของภาครัฐบาล เนื่องจากภาครัฐบาลมีนโยบายการลงทุนในระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านพลังงานไฟฟ้า, ขนส่งมวลชน และสื่อสารโทรคมนาคม อย่างต่อเนื่อง

ในการรับงานของกลุ่มบริษัทจะมีการเป็นผู้รับเหมา โดยตรงจากลูกค้าและผ่านการรับเหมาช่วง ซึ่งในหลายปีที่ผ่านมา ประมาณร้อยละ 90 ของมูลค่างานรวมทั้ง 2 ประเภท มาจากการประมูลงาน ในขณะที่ส่วนที่เหลือมาจากการติดต่อเจรจาต่อรอง โดยส่วนใหญ่แล้วกลุ่มบริษัทจะรับงานจากการเป็นผู้รับเหมาโดยตรงจากลูกค้า เนื่องจากจะได้รับราคาและเงื่อนไขการชำระเงินที่ดีกว่า ส่วนการรับเหมาช่วงนั้นกลุ่มบริษัทใช้เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางเข้าหาลูกค้าและช่องทางการจำหน่าย โดยผ่านบริษัทก่อสร้างขนาดใหญ่หรือบริษัทก่อสร้างขนาดใหญ่จากต่างประเทศ เช่น บริษัท อิตาเลียนไทย จำกัด (มหาชน) , บริษัท ช.การช่าง จำกัด (มหาชน), บริษัท ชิโน-ไทย เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน), Marubeni Corporation เพื่อเป็นการสร้างผลงานทางด้านเจเนอราของภาครัฐ และผลงานในตลาดต่างประเทศ เนื่องจากโดยส่วนใหญ่การประมูลงานของภาครัฐหรือโครงการในต่างประเทศจะเป็นลักษณะสัญญาเดียวสำหรับงานรับเหมาก่อสร้างและงานระบบวิศวกรรม และผู้รับเหมาก่อสร้างหลักจะให้ผู้รับเหมาช่วงเป็นผู้ดำเนินการงานระบบวิศวกรรม โดยสัดส่วนงานของบริษัทระหว่างการติดต่อลูกค้าโดยตรงและผ่านการรับเหมาช่วงในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา เป็นดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	ปี 2562		ปี 2561		ปี 2560	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
การติดต่อลูกค้าโดยตรง	6,656.50	90.89	6,939.79	85.08	2,187.50	26.81
การรับเหมาช่วง	667.01	9.11	1,216.62	14.92	5,971.33	73.19
รวม	7,323.51	100.00	8,156.41	100.00	8,158.83	100.00

นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทมุ่งที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า เพื่อสร้างโอกาสในการได้รับงานโครงการใหม่ๆ จากลูกค้าเดิมในอนาคต โดยในปี 2562 สัดส่วนงานของกลุ่มบริษัทที่ได้รับจากลูกค้าใหม่เฉลี่ยประมาณ 88.48% และลูกค้าเดิมเฉลี่ยประมาณ 11.52% ลูกค้าเดิมของบริษัทซึ่งให้ความเชื่อถือและไว้วางใจบริษัท เช่น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงแรมในเครือภูเก็ตแอร์ไลน์ ท็อปส์ซูเปอร์เซ็นเตอร์ เทสโก้-โลตัส ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลพลาซ่า, โนเบิลกรุ๊ป, กลุ่ม CP และ TCC เป็นต้น

(ข) สภาพการแข่งขัน

เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สี่ของปี 2562 ขยายตัวร้อยละ 1.6 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 2.6 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 2.6 ในไตรมาสก่อนหน้า (%YoY) และเมื่อปรับผลของฤดูกาลออกแล้ว เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สี่ของปี 2562 ขยายตัวจากไตรมาสที่สามของปี 2562 ร้อยละ 0.2 (%QoQ SA)

- **ด้านการใช้จ่าย** มีปัจจัยสนับสนุนจากการขยายตัวต่อเนื่องของการบริโภคภาคเอกชน และการปรับตัวดีขึ้นของการลงทุนภาคเอกชน ขณะที่การใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐ และการส่งออกสินค้าปรับตัวลดลง **ด้านการผลิต** การผลิตสาขาที่พักรวมและบริการด้านอาหาร และสาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้าขยายตัวแรงขึ้น สาขาการขนส่งและการขายปลีกฯ ขยายตัวในเกณฑ์ดี ในขณะที่สาขาอุตสาหกรรม สาขาเกษตรกรรม สาขาก่อสร้างและสาขาไฟฟ้าฯ ปรับตัวลดลง
- **รวมทั้งปี 2562** เศรษฐกิจไทย ขยายตัวร้อยละ 2.4 เทียบกับร้อยละ 4.2 ในปี 2561 โดยมูลค่าการส่งออกสินค้าลดลงร้อยละ 3.2 การบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนรวม ขยายตัวร้อยละ 4.5 และร้อยละ 2.2 ตามลำดับ อัตราเงินเฟ้อทั่วไป เฉลี่ยร้อยละ 0.7 และบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 6.8 ของ GDP

ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สี่ และทั้งปี 2562 ในด้านการผลิต สาขาก่อสร้าง

สาขาก่อสร้าง : ปรับตัวลดลงตามความล่าช้าของกระบวนการงบประมาณซึ่งส่งผลให้การก่อสร้างภาครัฐปรับตัวลดลง ในขณะที่การก่อสร้างภาคเอกชนขยายตัวแรงขึ้น การผลิตสาขาก่อสร้างลดลงร้อยละ 1.9 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 2.7 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยการก่อสร้างภาครัฐ ลดลงร้อยละ 6.1 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 5.1 ในไตรมาสก่อนหน้า ซึ่งมีสาเหตุมาจากความล่าช้าของกระบวนการงบประมาณเป็นสำคัญ (การก่อสร้างของรัฐบาลลดลง ร้อยละ 17.4 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 5.3 ในไตรมาสก่อนหน้า ในขณะที่การก่อสร้างของรัฐวิสาหกิจขยายตัวร้อยละ 15.2) **การก่อสร้างภาคเอกชน** ขยายตัวร้อยละ 3.1 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 0.1 ในไตรมาสก่อนหน้า สอดคล้องกับการขยายตัวของการก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัยและการก่อสร้างอาคารที่มีใช้ที่อยู่อาศัย (เช่น อาคารพาณิชย์ และอาคารโรงงาน) ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการก่อสร้างในโครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) และการก่อสร้างโรงแรมขนาดใหญ่หลายแห่งในกรุงเทพและปริมณฑล ในขณะที่สิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ปรับตัวลดลง **ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง** ลดลงติดต่อกันเป็นไตรมาสที่สองร้อยละ 2.8 ตามการลดลงของดัชนีราคาหมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก (ลดลงร้อยละ 15.2) และหมวดซีเมนต์ (ลดลงร้อยละ 0.2) เป็นสำคัญ ในขณะที่ดัชนีราคาหมวดผลิตภัณฑ์คอนกรีตเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2

รวมทั้งปี 2562 การผลิตสาขาก่อสร้างขยายตัวร้อยละ 2.0 สะท้อนว่าลดลงจากร้อยละ 2.4 ในปี 2561 โดยการก่อสร้างภาครัฐขยายตัวร้อยละ 2.4 (การก่อสร้างของรัฐบาลขยายตัวร้อยละ 0.7 และการก่อสร้างของรัฐวิสาหกิจขยายตัวร้อยละ 5.6) และการก่อสร้างภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 1.4

แนวโน้มเศรษฐกิจไทย ปี 2563

คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 1.5-2.5 ชะลอตัวลงจากปี 2562 ตามข้อจำกัดจากการระบาดของไวรัสโควิด-19 ปัญหาภัยแล้ง และความล่าช้าของงบประมาณ แต่ยังมีปัจจัยสนับสนุนจาก (1) การปรับตัวดีขึ้นอย่างช้า ๆ ของเศรษฐกิจและการค้าโลกตามการลดลงของแรงกดดันจากมาตรการกีดกันการค้าและความเสี่ยงจากการแยกตัวของสหราชอาณาจักรแบบไร้ข้อตกลง (2) การขยายตัวในเกณฑ์ที่น่าพอใจของการใช้จ่ายภาคครัวเรือน และการลงทุนภาคเอกชนและภาครัฐ (3) แรงขับเคลื่อนจากมาตรการภาครัฐ และ (4) ฐานการขยายตัวที่ต่ำในไตรมาสสุดท้ายของปี 2562 ทั้งนี้ คาดว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าจะขยายตัวร้อยละ 1.4 การบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 3.5 และร้อยละ 3.6 ตามลำดับ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ในช่วงร้อยละ 0.4-1.4 และบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 5.3 ของ GDP

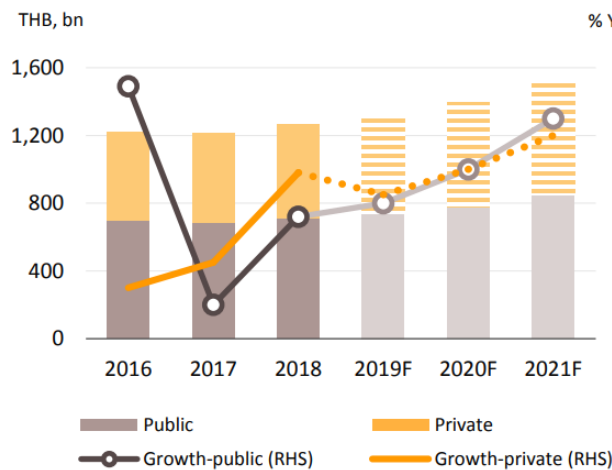
ประเด็นการบริหารนโยบายเศรษฐกิจในช่วงปี 2563 ควรให้ความสำคัญกับ (1) การประสานนโยบายการเงินการคลัง เพื่อประคับประคองเศรษฐกิจในครึ่งปีแรก และสนับสนุนการฟื้นตัวและการขยายตัวในครึ่งปีหลัง (2) การฟื้นฟูภาคการท่องเที่ยวให้สามารถกลับมาขยายตัวในครึ่งปีหลัง โดยมีจำนวนและรายได้นักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งปีไม่ต่ำกว่า 37.0 ล้านคน และ 1.73 ล้านล้านบาท ตามลำดับ โดยให้ความสำคัญกับ (i) การยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าปรับให้นักท่องเที่ยวต่างชาติที่ไม่สามารถเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัส (ii) การรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวไทยหันมาท่องเที่ยวในประเทศมากขึ้น (iii) การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในช่วงครึ่งหลังของปี (iv) การพิจารณาวันหยุดเพิ่มเติมในช่วงครึ่งปีแรก โดยไม่กระทบต่อกิจกรรมเศรษฐกิจ และ (v) การติดตามขับเคลื่อนมาตรการสนับสนุนการท่องเที่ยว (3) การขับเคลื่อนการส่งออกให้สามารถกลับมาขยายตัวได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2.0 (ไม่รวมทองคำ) โดย (i) การขับเคลื่อนแผนการส่งออกปี 2563 (ii) การให้ความสำคัญกับการส่งออกสินค้าที่ได้รับประโยชน์จากการเบี่ยงเบนทางการค้า และสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการระบาดของไวรัส (iii) การให้ความช่วยเหลือผู้ผลิตที่อยู่ในห่วงโซ่การผลิตและการค้าไทย-จีน และ (iv) การเร่งรัดการเจรจาความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ (4) การรักษาแรงขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจจากการใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐ โดยการเร่งรัดการเบิกจ่ายเพื่อให้สามารถเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2563 งบประมาณเหลือมือปี และงบลงทุนรัฐวิสาหกิจไม่ต่ำกว่าร้อยละ 91.2 ร้อยละ 70.0 และร้อยละ 75.0 ตามลำดับ (5) การสร้างความเชื่อมั่นและสนับสนุนการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชน โดย (i) การติดตามและขับเคลื่อนมาตรการเพื่อสนับสนุนการลงทุน (ii) การขับเคลื่อนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ (iii) การเร่งรัดการเจรจาความร่วมมือทางการค้าที่สำคัญ ๆ และ (iv) การแก้ไขปัญหาอุปสรรคการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการต่างชาติ และ (6) การดูแลผู้มีรายได้น้อย ผู้ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง การลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยว และการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ โดยให้ความสำคัญกับ (i) กลุ่มเกษตรกรที่ทำงานในภาคบริการในช่วงนอกฤดูกาลเพาะปลูก และฤดูกาลเก็บเกี่ยว (ii) กลุ่มพนักงานในสาขาการท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้องเนื่อง (iii) กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs (iv) การเร่งรัดเบิกจ่ายเงินชดเชย และการฟื้นฟูเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง และ (v) การบริหารจัดการน้ำ

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แนวโน้มอุตสาหกรรมก่อสร้าง

คาดว่ามูลค่าการลงทุนก่อสร้างโดยรวมในปี 2562 ปี 2563 และปี 2564 จะเติบโต 3.5-5.0%, 5-7% และ 7.5-9.5% YOY ตามลำดับ (ตามภาพ) ผลจากการเร่งลงทุนโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐ และการลงทุนก่อสร้างภาคเอกชนที่คาดว่าจะเติบโตต่อเนื่องตามความเชื่อมั่นที่เพิ่มขึ้น

Construction Investment Trend

% YoY	2019F	2020F	2021F
Total			
THB, bn	1,308 - 1,328	1,373 - 1,421	1,477 - 1,556
% YoY	3.5 - 5.0	5 - 7	7.5 - 9.5
Public			
THB, bn	729 - 743	765 - 795	826 - 874
% YoY	3 - 5	5 - 7	8 - 10
Private			
THB, bn	579 - 585	608 - 626	651 - 682
% YoY	4 - 5	5 - 7	7 - 9

Source: NESDC
Note: forecast by Krungsri Research

- งานก่อสร้างภาครัฐมีแนวโน้มขยายตัวเร่งขึ้น หลังมีคณะรัฐมนตรีอนุมัติมูลค่าก่อสร้างภาครัฐในปี 2562 คาดว่าจะเติบโตไม่สูงนักในอัตรา 3-5% ผลจากการรอนโยบายที่ชัดเจนของรัฐบาลชุดใหม่ในช่วงครึ่งปีหลัง อย่างไรก็ตาม ปี 2563-2564 มีแนวโน้มขยายตัวเร่งขึ้นที่ 5-7% และ 8-10% ตามลำดับ เนื่องจากโครงการใหม่ที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่จะเพิ่มขึ้นหลายโครงการ โดยเฉพาะ 1) โครงการในกรุงเทพมหานคร-ปริมณฑล เช่น รถไฟฟ้าสายสีม่วง (เตาปูน-ราษฎร์บูรณะ) 2) โครงการใน EEC อาทิ รถไฟฟ้าความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน สนามบินอู่ตะเภา และท่าเรือแหลมฉบังระยะที่ 3 และ 3) โครงการในจังหวัดหลัก (ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น นครราชสีมา ภูเก็ต และพิษณุโลก) เช่น รถไฟฟ้ารางเบา และการขยายสนามบิน นอกจากนี้ ยังมีแผนการลงทุนของภาครัฐในโครงการขนาดกลาง และย่อม ภายใต้งบประมาณประจำปี โดยส่วนใหญ่เป็นโครงการขยายและปรับปรุงโครงข่ายถนนของกรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท

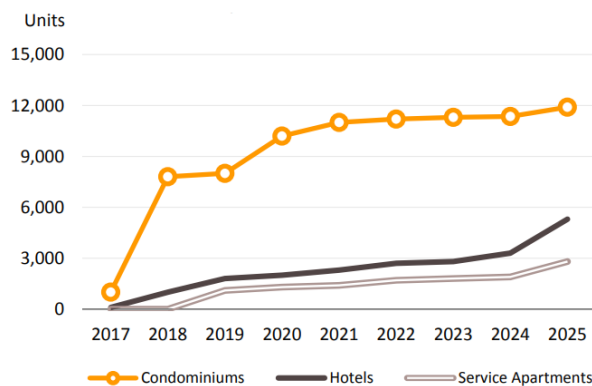
ทั้งนี้ ในระยะ 3 ปีข้างหน้า คาดว่าโครงการภาครัฐหลายโครงการที่มีความพร้อมและได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้วจะเริ่มลงทุนทั้งในส่วนของการก่อสร้าง ระบบการเดินรถ และการบำรุงซ่อมแซม โดยโครงการที่จะเริ่มก่อสร้างได้ก่อนเป็นโครงการที่เข้าข่ายเงื่อนไขดังนี้ 1) กำลังอยู่ในขั้นตอนการคัดเลือกผู้รับเหมาแล้ว 2) กำลังเตรียมขายซองเพื่อเปิดประกวดราคา และ 3) โครงการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ลงทุน โดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแล้วในด้านผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

ในระยะต่อไปจะมีโครงการ PPP มากขึ้น โดยในส่วนของการใช้จ่ายด้านการก่อสร้างจะมีทั้งรูปแบบโครงการที่ภาครัฐรับผิดชอบและโครงการที่ภาคเอกชนรับผิดชอบ ทั้งนี้การกำหนดรูปแบบ PPP ขึ้นอยู่กับนโยบายรัฐ และการเจรจาผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากปริมาณผู้โดยสารตามที่คาดการณ์ไว้ แต่มีแนวโน้มที่โครงการ PPP ส่วนมาจะอยู่ในรูป PPP Net Cost มากกว่า PPP Gross Cost เนื่องจากเอกชนจะได้รับสิทธิในการจัดเก็บรายได้และช่วยลดต้นทุนการดำเนินงานของภาครัฐ

- งานก่อสร้างภาคเอกชนมีแนวโน้มเติบโตตามภาวะเศรษฐกิจและแรงหนุนที่มาจากผลของการลงทุนก่อสร้างภาครัฐ (Crowding in effects) มูลค่าก่อสร้างของภาคเอกชนคาดว่าจะขยายตัว 4-5% ในปี 2562 จะลดลงเล็กน้อยจากปี 2561 การขยายตัวที่ชะลอตัวดังกล่าวสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่แผ่วลง การรอความคืบหน้าของการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ ตลอดจนความเข้มงวดของสถาบันการเงินในการปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย รวมถึงผลกระทบจากเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยใหม่ที่มีผลบังคับใช้ในเมษายน 2562 ที่อาจทำให้งานก่อสร้างที่อยู่อาศัยในภาพรวมขยายตัวได้ในกรอบจำกัด ในปี 2563 และปี 2564 มีแนวโน้มเติบโตดีขึ้น 5-7% และ 7-9% ตามลำดับ อนึ่งสังเกตจาก 1) การเดินหน้าก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมที่เร่งตัวขึ้นจะหนุนงานก่อสร้างภาคเอกชน เช่น ที่อยู่อาศัยให้ทยอยเพิ่มขึ้น รวมถึงที่อยู่อาศัยตามแนวเส้นทางรถไฟฟ้าในบางพื้นที่ (อาทิ รัชดาฯ-ลาดพร้าว พหลโยธิน รามคำแหง) 2) โครงการ EEC หนุนให้เกิดการก่อสร้าง เช่น อาคารพาณิชย์ นิคมอุตสาหกรรม และโรงแรม และ 3) โครงการก่อสร้างอื่นของภาคเอกชน อาทิ โครงการพัฒนา Mix-used (เช่น One Bangkok และ The Grand Rama 9) ซึ่งเป็นรูปแบบการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์รูปแบบใหม่ที่มีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่อง

The Number Projects Opening
(by real estate type)

Source: Colliers International, compiled by Krungsri Research (as of Feb 18)

The Mixed Use Project Investment

Mega Mixed Use Projects	Total Value of Investment (THB, m)	Opening Year
One Bangkok	125,000	2025
The Forestias	90,000	2022
The Grand Rama 9	60,000	2020
Dusit Thani-Central	36,700	2025
Samyan Mitrtown	8,500	2020
Singha complex	4,200	2021

Source: compiled by Krungsri Research (as of Feb 18)

แนวโน้มผลประกอบการของผู้รับเหมาก่อสร้างโดยรวมระยะ 3 ปีข้างหน้าจะเติบโตต่อเนื่อง โดยผู้รับเหมาที่เน้นรับงานก่อสร้างโครงการภาครัฐจะมีงานในมือ (Backlog) เพิ่มขึ้น ในปี 2562 รายได้กลุ่มนี้จะขยับขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากโครงการขนาดใหญ่ต้องรอคณะรัฐบาลใหม่ในช่วงครึ่งปีหลัง และจะเร่งขึ้นในช่วงปี 2563-2564 ตามการลงทุนโครงการขนาดใหญ่และขนาดเล็กที่จะก่อสร้างพร้อมกันตามแผนหลายโครงการ ด้านผู้รับเหมาก่อสร้างที่เน้นรับงานภาคเอกชน ในปี 2562 รายได้มีแนวโน้มเติบโตชะลอตัวจากผลของการชะลอตัวทั้งเศรษฐกิจ การรอความคืบหน้าของการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยใหม่ที่เข้มงวดขึ้นที่อาจมีผลต่อผู้ประกอบการในการตัดสินใจลงทุนโครงการใหม่ และในช่วงปี 2563-2564 รายได้ผู้ประกอบการมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นตามแรงหนุนของอุปสงค์การลงทุนภาคอสังหาริมทรัพย์ที่จะปรับตัวดีขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ และการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ

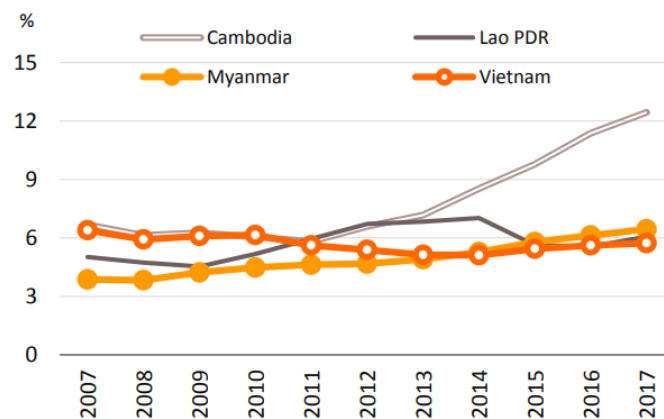
สำหรับแนวโน้มผลประกอบการจำแนกตามขนาดผู้ประกอบการ ผู้รับเหมารายใหญ่มีโอกาสรับงานเพิ่มขึ้นจากโครงการภาครัฐ และโครงการขนาดใหญ่ของภาคเอกชน รวมถึงโครงการก่อสร้างในต่างประเทศโดยเฉพาะกลุ่ม CLMV ซึ่งมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง แต่ในปี 2562 รายได้ของผู้รับเหมากลุ่มนี้อาจเติบโตไม่มากนัก ผลจากการเบิกจ่ายค่าางวดงานของโครงการภาครัฐที่อาจล่าช้าจากการเลือกตั้งคณะรัฐบาลชุดใหม่ในช่วงครึ่งแรกของปี 2562

แต่จะมีทิศทางขยายตัวดีขึ้นในช่วงปี 2563-2564 ตามความชัดเจนทางการเมือง และการเร่งลงทุน โครงการขนาดใหญ่ ด้านผู้รับเหมารายกลาง และรายย่อยจะได้านิสงค์จาก 1) งานรับเหมาช่วงต่อจากรายใหญ่ที่มีงานในมือ (Backlog) จำนวนมากแม้จะมี Margin ต่ำ และ 2) การรับเหมางานโดยตรงจากโครงการอสังหาริมทรัพย์ที่ขยายตัวดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้รับเหมารายกลางและรายย่อยบางกลุ่มอาจมีข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการทางการเงิน ทำให้ไม่สามารถสต็อกวัสดุก่อสร้างในปริมาณมาก หรือมีการพึ่งพากำลังแรงงานคนมากกว่าเครื่องจักร ส่งผลให้มีต้นทุนค่า นิการสูงกว่า ผลประกอบการจึงเติบโตได้ไม่มาก

นอกจากประมาณงานก่อสร้างในไทยที่มีโอกาสเติบโต งานก่อสร้างในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน CLMV (กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม) ระยะ 3 ปีข้างหน้ามีแนวโน้มขยายตัวเช่นกัน (พิจารณาจากที่ผ่านมาในช่วงปี 2555-2560 มูลค่าก่อสร้างต่อ GDP เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ โดยกัมพูชาเป็นประเทศที่ภาคก่อสร้างขยายตัวเฉลี่ยสูงถึง 25% ต่อปี รองลงมาคือ เมียนมา สปป.ลาว และเวียดนาม เติบโต 19% 12% และ 10% ต่อปี) ซึ่งเป็นโอกาสของผู้รับเหมาไทยที่จะเข้าไปรับงานก่อสร้างมากขึ้น ทั้งนี้ ประเภทโครงการที่ผู้รับเหมาไทยมีความเชี่ยวชาญ และเป็นโครงการก่อสร้างที่คาดว่าจะมีโอกาสขยายตัวตามแผนการลงทุนของภาครัฐ และเอกชนใน CLMV ในระยะข้างหน้า

Construction Investment per GDP in CLMV

Source: CEIC data

Project that Thai contractors will be able to invest in over the next 3-5 years in the CLMV zone

ประเทศ	ประเภทโครงการ
เวียดนาม	โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ มอเตอร์เวย์ รถไฟฟ้าทางคู่ และรถไฟฟ้า รวมถึงโครงการอสังหาริมทรัพย์ที่มีแนวโน้มลงทุนในรูปแบบ Mix-Used มากขึ้น เนื่องจากผู้รับเหมารายใหญ่ของไทยมีประสบการณ์สูง ส่วนงานชุดเจาะอุโมงค์ งานเสาเข็ม และงานฐานราก ผู้ประกอบการรายกลางมีโอกาสรับจ้างเป็น Sub-contractor โครงการขนาดใหญ่อีกทอดหนึ่ง
กัมพูชา	โครงการขนาดใหญ่ เช่น สนามบินและท่าเรือ โครงการพัฒนาและขยายถนนในเส้นทางหลักและทางรอง เป็นโอกาสแก่ผู้รับเหมารายกลางและรายย่อยของไทย เนื่องจากแรงงานมีฝีมือและชำนาญ นอกจากนี้ ผู้รับเหมาไทยน่าจะมีความได้เปรียบในการแข่งขันโครงการอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ ที่อยู่อาศัย โรงแรม และห้างสรรพสินค้าที่มีแนวโน้มขยายตัวตามการเติบโตของเมือง รวมถึงโรงงานอุตสาหกรรมที่จะเติบโตตามเขตเศรษฐกิจพิเศษ
เมียนมา	การพัฒนาโรงไฟฟ้า และโครงข่ายถนนหลายเส้นทาง โดยเฉพาะในเขตเมืองและเส้นทางเชื่อมระหว่างเมือง เช่น ย่างกุ้ง และมัณฑะเลย์ ตลอดจนโครงการอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ ที่อยู่อาศัยและโรงแรม ตามการเติบโตของเมือง
สปป.ลาว	เขื่อนผลิตไฟฟ้าขนาดใหญ่มีแนวโน้มเติบโตและยังมีโรงผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กที่มีแผนจะสร้างเพิ่มอีก 60 โครงการ จากปัจจุบันมีโครงการที่กำลังก่อสร้างประมาณ 22 โครงการ จะเป็นโอกาสแก่ผู้รับเหมารายกลางและรายย่อยของไทย นอกจากนี้ ยังมีโอกาสรับจ้างก่อสร้างที่อยู่อาศัย เนื่องจากผู้รับเหมาไทยมีฝีมือและได้รับการยอมรับในสปป.ลาว

Note: Compiled from planned major public and private projects in the CLMV region.
Source: Kongsri Research, as of 2018

ปัจจัยหลักที่อาจมีผลต่อต้นทุนการก่อสร้างในระยะ 3 ปีข้างหน้า ได้แก่ แนวโน้มวัสดุก่อสร้าง (คิดเป็น 60% ของต้นทุนรวม) และแรงงาน (คิดเป็น 20% ของต้นทุนรวม)

- ด้านวัสดุก่อสร้าง คาดว่าราคาโดยรวมจะทรงตัวในปี 2562 และทยอยขยับขึ้นในช่วงปี 2563-2564 ตามความต้องการใช้วัสดุก่อสร้างที่เพิ่มขึ้น โดยกลุ่มปูนซีเมนต์ ราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 1-2% ต่อปี ผลจากอุปสงค์เติบโตตามโครงการภาครัฐและภาคเอกชนที่จะลงทุนพร้อมกันหลายโครงการ ขณะที่สินค้ากลุ่มเหล็กก่อสร้าง ราคามีทิศทางปรับลดลงที่ -1.5% ถึง -3.5% ในช่วงปี 2562-2563 ตามราคาเหล็กในตลาดโลกซึ่งอาจมีผลให้เหล็กวัตถุดิบที่ต้องนำเข้าปรับราคาลงกดดันให้ราคาเหล็กในไทยปรับลดลงตาม อย่างไรก็ตาม คาดว่าราคาเหล็กจะเพิ่มขึ้น 2-4% ในปี 2564 เนื่องจากความต้องการใช้เหล็กก่อสร้างในประเทศมีแนวโน้มเติบโตสูงขึ้นจากที่จะมีการก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้าพร้อมกันหลายโครงการ ทั้งรถไฟฟ้าทางคู่ รถไฟฟ้า และรถไฟความเร็วสูง ประกอบการภาครัฐมีนโยบายสนับสนุนให้ใช้เหล็กก่อสร้างในประเทศมากขึ้น เพื่อลดการนำเข้า

- ด้านแรงงาน ปัญหาการขาดแคลนแรงงานคาดว่าจะกระทบเฉพาะกลุ่มผู้รับเหมารายกลางและรายย่อย ผลจาก 1) กลุ่มนี้ยังใช้แรงงานก่อสร้างเป็นหลัก เนื่องจากเทคโนโลยีการก่อสร้างใหม่ช่วยลดกำลังแรงงานต้องลงทุนสูง และ 2) แรงงานไทยส่วนมากจะไม่นิยมทำงานในไซต์ก่อสร้าง ทำให้ยังต้องใช้แรงงานต่างด้าว ซึ่งกฎระเบียบการใช้แรงงานต่างด้าวระยะข้างหน้าอาจเข้มงวดมากขึ้น ส่วนด้านต้นทุนแรงงานคาดว่าจะไม่มีผลกระทบต่อต้นทุนการก่อสร้างมากนัก ผลจากค่าจ้างแรงงานก่อสร้างในกลุ่มที่มีฝีมือส่วนใหญ่ในปัจจุบันมีอัตราที่สูงกว่าค่าจ้างขั้นต่ำอยู่แล้ว

มุมมองวิจัยกรุงศรี รายได้ของผู้รับเหมาก่อสร้างทั้งกลุ่มที่เน้นรับงานภาครัฐและภาคเอกชนในปี 2562 คาดว่าจะเติบโตไม่มาก เนื่องจากการลงทุนน่าจะเริ่มชัดเจนในช่วงครึ่งหลังของปี ภายหลังที่มีคณะรัฐบาลชุดใหม่ และในปี 2563-2564 รายได้ของทั้งสองกลุ่มจะขยายตัวดีขึ้น

- รายได้ของผู้รับเหมาก่อสร้างโครงการวิศวกรรมโยธามาตรฐานใหญ่ คาดว่าจะขยายตัวตามโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐที่มีแนวโน้มเติบโตดีขึ้นในช่วงปี 2563-2564 โดยรายใหญ่และรายกลาง รายได้จะขยายตัวดีขึ้นเนื่องจากมีศักยภาพในการรับผิดชอบงานก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ทั้งของภาครัฐ อาทิ รถไฟฟ้า และของภาคเอกชน เช่น สนามบินบางแห่งที่ลงทุนโดยสายการบินเอกชน สำหรับรายเล็ก คาดว่ารายได้จะกระตือรือร้น อันสืบเนื่องจากการรับเหมาช่วงในโครงการขนาดใหญ่จากผู้รับเหมารายใหญ่ และรายกลางที่แบ่งสัดส่วนงานก่อสร้างต่อให้อีกทอดหนึ่ง

- รายได้ของผู้รับเหมาก่อสร้างภาคเอกชนในกลุ่มที่อยู่อาศัยและอาคารทั่วไป และกลุ่มอาคารสูงและอาคารขนาดใหญ่มีแนวโน้มขยายตัวแต่ในอัตราที่ไม่สูงนัก โดยเฉพาะปี 2562 ซึ่งภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว แต่มีทิศทางปรับดีขึ้นในปี 2563-2564 ตามความเชื่อมั่นในการลงทุนของภาคเอกชนที่จะเพิ่มขึ้นตามการเร่งตัวของโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ หากพิจารณาตามขนาดรายได้ของผู้ประกอบการ รายใหญ่และรายกลาง รายได้โดยรวมคาดว่าจะเติบโต โดยเฉพาะกลุ่มที่เน้นรับงานโครงการ Mixed Use น่าจะมี Backlog เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้รับเหมาที่รับงานก่อสร้างในต่างประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศ CLMV ยังมีช่องทางเพิ่มรายได้จากทั้งโครงสร้างพื้นฐาน โครงการที่อยู่อาศัย อาคารพาณิชย์กรรม และโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งกำลังขยายการลงทุนอย่างต่อเนื่อง

สำหรับรายเล็ก รายได้รวมมีทิศทางชะลอตัว ผลจากงานก่อสร้างโครงการขนาดเล็กน่าจะยังไม่ฟื้นตัว ประกอบกับมีข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการต้นทุนจึงส่งผลให้อัตรากำไรอาจหดตัว

ที่มา : ศูนย์วิจัยกรุงศรี

สถานภาพและศักยภาพในการแข่งขัน

สำหรับภาวะการแข่งขันจากข้อมูลจำนวนบริษัทในแต่ละกลุ่มขนาดธุรกิจ อาจสะท้อนสภาพการแข่งขันในตลาดได้ระดับหนึ่งว่า ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างสำหรับผู้ประกอบการขนาดเล็กน่าจะมีสภาพการแข่งขันที่สูงที่สุดเนื่องจากอุปสรรคการเข้าสู่ตลาด (Barriers to entry) มีไม่มาก เพราะใช้เงินลงทุน เทคโนโลยี ความชำนาญและการบริหารจัดการที่น้อยกว่า เมื่อเทียบกับผู้รับเหมารายใหญ่ แม้จะมีอุปสรรคบ้างด้านกฎระเบียบ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการประกอบกิจการ แต่ก็ถือว่าสามารถเข้าสู่ตลาดได้ง่าย ทำให้ตลาดธุรกิจรับเหมาก่อสร้างสำหรับผู้ประกอบการขนาดเล็กมีผู้ประกอบการจำนวนมาก

ส่วนตลาดของผู้ประกอบการขนาดใหญ่เป็นตลาดที่น่าจะมีการแข่งขันน้อยที่สุด เนื่องจากมีอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด (Barriers to entry) ค่อนข้างสูง เช่น ขนาดเงินลงทุนจำนวนมาก ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญเฉพาะขณะที่ตลาดของผู้ประกอบการขนาดกลางอาจมีสภาพการแข่งขันพอสมควร โดยการแข่งขันจะขึ้นอยู่กับปริมาณงานก่อสร้างในแต่ละสถานการณ์ หากเป็นช่วงที่เศรษฐกิจดี มีปริมาณงานก่อสร้างมาก ก็มักจะพบว่าการแข่งขันไม่รุนแรงมากนัก แต่หากเป็นช่วงที่เศรษฐกิจถดถอย ปริมาณงานก่อสร้างหดตัวลง ย่อมมีส่วนผลักดันให้สถานการณ์การแข่งขันเข้มข้นขึ้นตามมา เพราะจำนวนผู้ประกอบการในตลาดไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากนัก หรือหากมีผู้ประกอบการรายใหญ่เข้าร่วมการแข่งขันในตลาดระดับนี้ด้วยแล้วก็ยังส่งผลให้การแข่งขันทวีความรุนแรงขึ้น จนอาจมีการตัดราคาค่ารับเหมาก่อสร้างก็ได้

นอกจากนี้ หากพิจารณาการแข่งขันตามประเภทของงานก่อสร้างภาครัฐและเอกชน พบว่า ในตลาดก่อสร้างภาครัฐ หน่วยงานของรัฐมักแบ่งผู้รับเหมาก่อสร้างที่จะสามารถรับงานโครงการขนาดต่าง ๆ ด้วยขั้นตอนการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการจ้าง (Pre-qualification) โดยใช้เกณฑ์พื้นฐานต่าง ๆ ในการพิจารณาได้แก่ ฐานะทางการเงินขั้นต่ำ จำนวนเครื่องมือเครื่องจักรขั้นต่ำ จำนวนบุคลากรขั้นต่ำ ตลาดการก่อสร้างภาครัฐจึงมีการแบ่งระดับตามมูลค่าโครงการอย่างชัดเจน โดยผู้ประกอบการขนาดใหญ่จะเข้าแข่งขันในโครงการขนาดใหญ่เท่านั้น ทำให้โครงการก่อสร้างภาครัฐขนาดใหญ่ที่มีมูลค่าสูงกระจุกตัวอยู่กับกลุ่มผู้รับเหมารายใหญ่ ซึ่งสะท้อนการแข่งขันในตลาดก่อสร้างภาครัฐว่ามีระดับการแข่งขันไม่สูงเมื่อเทียบกับผู้รับเหมาตลาดอื่น ๆ

ในส่วนของตลาดก่อสร้างภาคเอกชน แม้บริษัทรับเหมาก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่วนใหญ่ระบุว่า ตลาดก่อสร้างภาคเอกชนมีสภาพการแข่งขันด้านราคาค่อนข้างสูง แต่เมื่อพิจารณาจากจำนวนโครงการที่มีการลงนามในสัญญาจ้างแล้ว กลับพบว่าบริษัทส่วนใหญ่มีงานค่อนข้างทั่วถึง ทั้งการก่อสร้างอาคารชุดและที่พักอาศัยที่มีเป็นจำนวนมาก พบว่าในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ ตลาดก่อสร้างภาคเอกชนมักจะต้องเผชิญกับภาวะการแข่งขันที่ค่อนข้างสูง จนอาจมีการตัดราคากันเพื่อความอยู่รอด

ทั้งนี้ ถือได้ว่าปริมาณความต้องการงานบริการด้านก่อสร้าง และออกแบบ จัดหา และรับเหมาก่อสร้างงานระบบวิศวกรรมทั้งโครงการที่เกิดขึ้นใหม่ และโครงการเก่าที่ต้องการปรับปรุง ดังนั้น โอกาสในการเติบโตของธุรกิจยังคงมีอยู่ โดยเฉพาะผู้รับเหมาที่มีคุณภาพและมีฐานะทางการเงินที่เข้มแข็งจะมีข้อได้เปรียบในการแข่งขันสูง เนื่องจากผู้รับเหมาที่มีความสามารถและประสบการณ์ในการดำเนินงานมีความยืดหยุ่นในการรับงานทั้งขนาดใหญ่ กลาง และขนาดเล็ก และมีอำนาจในการเจรจาต่อรองกับผู้จัดจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์เพื่อให้ได้ราคาและเงื่อนไขที่ดีกว่า ซึ่งบริษัทถือว่ามีคุณสมบัติต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นครบถ้วน ประกอบกับได้รับความไว้วางใจจากลูกค้า มากกว่า 31 ปี ที่อยู่ในวงการ จึงส่งผลให้บริษัทมีโอกาสชนะการประมูลงานด้วยข้อเสนอด้านราคาที่ดีกว่า และสามารถสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าได้มากกว่า ดังจะเห็นได้จากผลงานในอดีตที่บริษัทได้ควบคุมและบริหารโครงการให้แล้วเสร็จทันต่อกำหนดการด้วยคุณภาพตามมาตรฐานที่ลูกค้ากำหนด รวมทั้งความสามารถในการทำกำไรของบริษัทในช่วงที่ผ่านมา ทั้งนี้ จากการที่ธุรกิจของบริษัทครอบคลุมถึงลูกค้าในกลุ่มการก่อสร้างเพื่อการอยู่อาศัย การก่อสร้างเชิงพาณิชย์ และการก่อสร้างเชิงอุตสาหกรรม ซึ่งเป็น

ทั้งโครงการก่อสร้างใหม่ และงานปรับปรุงและพัฒนาระบบวิศวกรรมสำหรับอาคารหรือโรงงานเดิม ดังนั้นผลกระทบจากปัจจัยลบในภาคธุรกิจหนึ่งธุรกิจใดจึงมีผลกระทบต่อกลุ่มบริษัทค่อนข้างจำกัดเมื่อเทียบกับบริษัทคู่แข่งอื่น ๆ

นอกจากการแข่งขันระหว่างบริษัทผู้รับเหมาไทยแล้ว ยังมีผู้รับเหมาต่างชาติ และกิจการร่วมทุนระหว่างผู้รับเหมาต่างชาติกับผู้รับเหมาไทย เป็นคู่แข่ง โดยการประเมิณส่วนแบ่งทางการตลาดสามารถทำได้ยาก เนื่องจากไม่มีหน่วยงานหรือองค์กรที่จัดเก็บรวบรวมข้อมูลไว้อีก ทั้งการจัดกลุ่มของผู้รับเหมาโดยแยกตามความชำนาญ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของผลงาน ก็สามารถทำได้ยาก เนื่องจากการติดตั้งเพื่อให้ระบบทำงานได้นั้นเป็นเรื่องที่ค่อนข้างง่ายสำหรับวิศวกรที่ผ่านการทำงานมา แต่คุณภาพ ความประณีต และอายุการใช้งานของงานติดตั้ง ตลอดจนความสามารถในการเตรียมระบบงานที่มีความซับซ้อนเป็นสิ่งที่ผู้รับเหมาแต่ละกลุ่มจะมีความสามารถที่แตกต่างกันและต้องอาศัยระยะเวลาในการพิสูจน์เพื่อจัดกลุ่มความชำนาญ

ในปี 2562 บริษัทได้เข้าร่วมประมูลงานก่อสร้างโครงการต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน โดยบริษัทได้เข้าร่วมประมูลโครงการขนาดใหญ่ของทั้งภาครัฐและภาคเอกชนหลายโครงการ และชนะประมูลรวม 14 โครงการ มูลค่างานรวม 7.32 พันล้านบาท โดยเป็นงานราชการมูลค่า 5.83 พันล้านบาท และงานเอกชนมูลค่า 1.49 พันล้านบาท ซึ่งเมื่อรวมกับงานในมือเดิมและหลังจากการรับรู้รายได้ ในปี 2562 แล้วทำให้บริษัทมีงานในมือ ณ ต้นปี 2563 จำนวน 14.08 พันล้านบาท ซึ่งจะทยอยรับรู้รายได้ในปีต่อ ๆ ไป พิจารณาโดยภาพรวมผลการดำเนินการในปี 2562 ถึงแม้ว่าบริษัทจะมีรายได้จากธุรกิจรับเหมาก่อสร้างเพิ่มขึ้นจากปี 2561 แต่ความสามารถในการทำกำไรยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น บริษัทมีกำไรสุทธิต่อรายได้ 2.3% ในปี 2562 เปรียบเทียบกับ 2.8% ในปี 2561 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการแข่งขันที่สูงขึ้นระหว่างผู้รับเหมาก่อสร้างรายใหญ่ และกระบวนการทำงานของบริษัทที่จะต้องเร่งพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น การเริ่มนำ Technology อุปกรณ์และเครื่องจักรที่ทันสมัย เข้ามาใช้ในการก่อสร้างและติดตั้งระบบประกอบอาคาร รวมถึงการควบคุมต้นทุนทางด้านต่าง ๆ ในปี 2562 ยังไม่ส่งผลอย่างชัดเจน แต่มีแนวโน้มที่ดีขึ้นทั้งคุณภาพและมาตรฐานของผลงาน มีความปลอดภัยสูง และคำนึงถึงสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งเป็นที่พอใจของลูกค้า

ในปี 2563 บริษัทยังคงมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ซึ่งเป็นธุรกิจหลักของบริษัทต่อไป และให้ความสำคัญในการส่งเสริม พัฒนาบุคลากรของบริษัทให้มีความชำนาญในงานแต่ละด้าน รวมถึงด้านการบริหารจัดการ สร้าง career path การทำงานเป็นทีมและการวัดผลงานอย่างชัดเจน ปรับปรุงจัดสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรของบริษัทร่วมกันผลักดันให้บริษัทก้าวหน้าอย่างมั่นคงต่อไป บริษัทได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและสนับสนุน Supply Chains และพันธมิตรที่มีศักยภาพที่จะเข้าร่วมกันรับงานโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ทั้งของภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างรายได้และผลกำไรให้เติบโตอย่างมั่นคงต่อไป

ในปัจจุบัน บริษัทที่ประกอบธุรกิจก่อสร้าง และออกแบบ จัดหารับเหมาติดตั้งงานระบบวิศวกรรมที่สำคัญ มีดังนี้

หน่วย: ล้านบาท

รายชื่อ	ชื่อย่อ หลักทรัพย์	ณ 31 ธันวาคม 2562			
		งบการเงินรวม			
		สินทรัพย์ รวม	รายได้รวม	กำไรสุทธิ (ขาดทุนสุทธิ)	กำไร (ขาดทุน)/ หุ้น (บาท)
บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	ITD	103,789.90	63,213.04	(37.34)	(0.01)
บริษัท ช.การช่าง จำกัด (มหาชน)	CK	82,585.59	26,602.76	1,777.78	1.05
บริษัท ซีโน-ไทย เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	STEC	49,207.39	33,614.69	1,483.64	0.97
บริษัท ยูนิค เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	UNIQ	32,820.90	12,137.94	729.92	0.68
บริษัท เนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน)	NWR	13,353.65	7,871.06	(515.22)	(0.20)
บริษัท ซินเท็ค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	SYNTEC	10,248.16	8,562.23	294.17	0.18
บริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)	PLE	10,597.36	9,644.13	221.04	0.16
บริษัท คริสเตียนีและนิลเสน (ไทย) จำกัด (มหาชน)	CNT	6,721.45	7,349.86	73.09	0.07
บริษัท พรีเมียม จำกัด (มหาชน)	PREB	5,947.56	4,368.37	271.79	0.88
บริษัท ซีพีโก้ จำกัด (มหาชน)	SEAFCO	3,167.82	3,062.06	409.51	0.55

ที่มา : www.set.or.th

2.3 การจัดหาผลิตภัณฑ์หรือบริการ

(ก) ลักษณะการจัดให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์

กำลังการผลิต

ธุรกิจให้บริการออกแบบ จัดหา รับเหมาติดตั้งงานระบบวิศวกรรม และรับเหมาก่อสร้างเป็นธุรกิจที่ต้องอาศัยความชำนาญเฉพาะด้านในระบบวิศวกรรม ตลอดจนความสามารถในการบริหารโครงการให้สำเร็จลุล่วงตามความต้องการของลูกค้า ทั้งในด้านคุณภาพของงานและระยะเวลาแล้วเสร็จ ภายใต้ต้นทุนโครงการที่สามารถสร้างผลกำไรให้กับบริษัท ดังนั้น ปัจจัยสำคัญที่กำหนดกำลังการผลิตของกลุ่มบริษัท ได้แก่

- จำนวนวิศวกร ทั้งวิศวกรในระดับผู้อำนวยการโครงการ (Project Director) ผู้จัดการโครงการ (Project Manager) วิศวกรผู้ควบคุมงาน (Project Engineer) และวิศวกรประจำหน่วยงาน (Engineer)
- จำนวนผู้รับเหมาช่วงที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการทำงานแต่ละประเภท
- เงินทุนหมุนเวียนที่เพียงพอและเหมาะสมกับขนาดของงาน

เพื่อให้สามารถส่งมอบงานที่มีคุณภาพให้แก่ลูกค้าภายใต้เงื่อนไขเวลาที่จำกัด จำนวนวิศวกรของบริษัท และผู้รับเหมาช่วงที่จะรับผิดชอบในแต่ละโครงการจะขึ้นอยู่กับขนาดและความซับซ้อนของงานเป็นสำคัญ

วิศวกร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน) มีวิศวกรทั้งสิ้น 354 คน โดยแบ่งเป็นวิศวกรระดับผู้อำนวยการโครงการ (Project Director) รวม 15 คน ผู้จัดการโครงการ (Project Manager) รวม 29 คน วิศวกรผู้ควบคุมงาน (Project Engineer) รวม 87 คน และวิศวกรประจำหน่วยงาน (Engineer) รวม 223 คน

แบ่งวิศวกรผู้ควบคุมงานและวิศวกรประจำหน่วยงานสามารถตามระบบวิศวกรรมออกเป็น ระบบ ไฟฟ้า ระบบปรับอากาศ ระบบสุขาภิบาลและระบบป้องกันอัคคีภัย และงานก่อสร้างโยธา ได้ดังนี้

ระดับ	ระบบไฟฟ้า	ระบบปรับอากาศ	ระบบสุขาภิบาล และระบบป้องกัน อัคคีภัย	งานก่อสร้างโยธา	รวม
วิศวกรระดับผู้อำนวยการ โครงการ	4	3	3	5	15
ผู้จัดการโครงการ	10	2	4	13	29
วิศวกรผู้ควบคุมงาน	21	12	13	41	87
วิศวกรประจำหน่วยงาน	76	48	32	67	223
รวม	111	65	52	126	354

ความสามารถในการรับงานของบริษัทจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการควบคุมงานของวิศวกรระดับผู้อำนวยการโครงการและผู้จัดการโครงการ และความสามารถในการควบคุมการทำงานของผู้รับเหมาช่วง เป็นสำคัญ จากประสบการณ์ที่ผ่านมา วิศวกรผู้อำนวยการโครงการและผู้จัดการโครงการแต่ละคนจะสามารถควบคุมงานคิดเป็นมูลค่าโดยเฉลี่ยประมาณ 500 ล้านบาท

ผู้รับเหมาช่วง

ปัจจุบัน บริษัทมีทีมผู้รับเหมาช่วงทั้งสิ้นประมาณ 450 ราย คิดเป็นจำนวนช่างติดตั้งทั้งสิ้นประมาณ 5,200 คน โดยผู้รับเหมาช่วงแต่ละทีมจะมีประสบการณ์ในการทำงานแต่ละระบบวิศวกรรมโดยเฉพาะ ซึ่งปกติการว่าจ้างผู้รับเหมาช่วงแต่ละรายสำหรับงานในแต่ละโครงการจะมีมูลค่างานไม่สูงมากนัก ในกรณีที่มูลค่างานที่บริษัทจ้างผู้รับเหมาช่วงต่อรายสูงกว่า 10 ล้านบาท บริษัทได้กำหนดนโยบายให้ผู้รับเหมาช่วงทำสัญญากับบริษัท และต้องให้หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาไว้กับบริษัทเช่นเดียวกับที่ทางบริษัทจัดทำให้แก่ลูกค้า โดยการชำระเงินแก่ผู้รับเหมาช่วงทั้งในกรณีปกติและกรณีที่มีการทำสัญญาจะเป็นไปตามส่วนของงานที่แล้วเสร็จ โดยต้องมีวิศวกรระดับผู้จัดการโครงการของบริษัทเป็นผู้ตรวจรับงานและอนุมัติอย่างไรก็ตามในปัจจุบันบริษัทไม่มีการว่าจ้างผู้รับเหมาช่วงรายใดที่มีมูลค่างานสูงกว่า 30 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทต้องการสร้างความมั่นใจว่าผู้รับเหมาช่วงแต่ละรายมีกำลัง และมีศักยภาพในการทำงาน เพื่อการบริการที่ลูกค้าเกิดความพึงพอใจมากที่สุด และเพื่อลดการพึ่งพาผู้รับเหมาช่วงรายหนึ่งรายใดมากเกินไป อันจะทำให้เกิดความเสี่ยงจากการที่ผู้รับเหมาช่วงรายนั้นไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของบริษัทหรือละทิ้งงาน

ทั้งนี้ หน้าที่ของทีมผู้รับเหมาช่วง คือการติดตั้งอุปกรณ์ระบบหรืองานก่อสร้างตามแบบสำหรับใช้ในการติดตั้งจริง (Shop Drawing) ซึ่งได้รับการอนุมัติจากลูกค้า ภายใต้การควบคุมงานของวิศวกรและโฟร์แมนของบริษัท

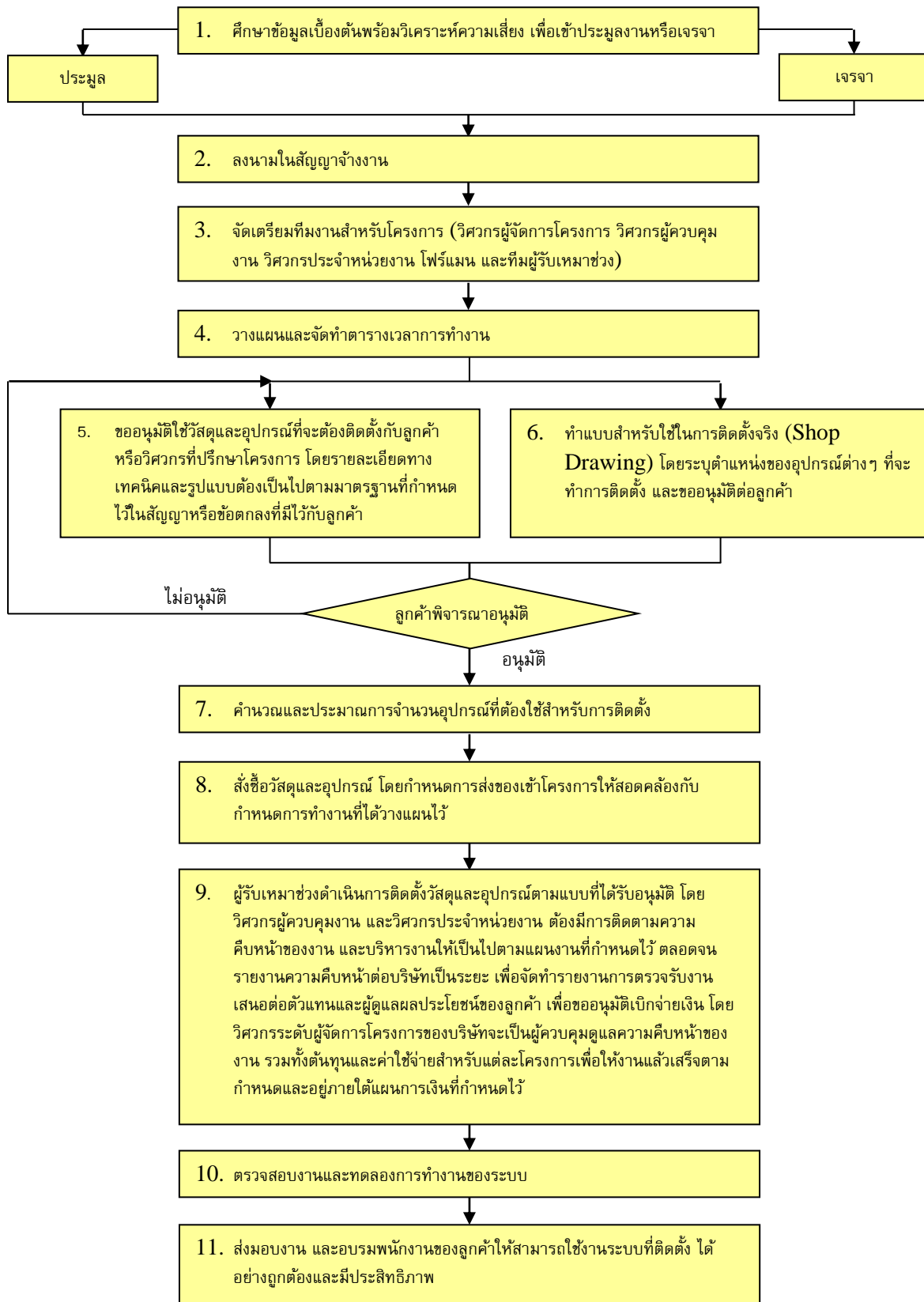
เงินทุนหมุนเวียน

ในการรับเหมางานติดตั้งระบบวิศวกรรมโดยทั่วไป เมื่อมีการลงนามในสัญญาจ้างงานบริษัทจะได้รับเงินล่วงหน้าจากลูกค้า (Advanced Payment) ซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 10-15 ของมูลค่างาน เพื่อนำมาใช้จ่ายเป็นเงินทุนหมุนเวียนสำหรับโครงการโดยบริษัทจะต้องนำหนังสือค้ำประกันเงินรับล่วงหน้า (Advanced Payment Bond) มาแลกเปลี่ยน นอกจากนี้บริษัทต้องมีการวางหนังสือค้ำประกันสัญญา (Performance Bond) ไว้กับผู้ว่าจ้างตลอดอายุของโครงการ โดยหลังจากการติดตั้งแล้วเสร็จและมีการส่งมอบงานให้แก่ลูกค้าแล้วบริษัทยังต้องค้ำประกันผลงานต่อไป เป็นระยะเวลาประมาณ 1-2 ปี โดยการวางหนังสือค้ำประกันผลงาน (Maintenance หรือ Retention Bond) ไว้กับผู้ว่าจ้าง หนังสือค้ำประกันทั้ง 3 ชนิด จะต้องออกโดยสถาบันการเงิน ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วมูลค่าหนังสือค้ำประกันรวมที่บริษัทต้องวางไว้กับลูกค้า คิดเป็นประมาณร้อยละ 25-30 ของมูลค่างาน ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทมีวงเงินหนังสือค้ำประกันจากสถาบันการเงิน 6 แห่ง คิดเป็นวงเงินรวมทั้งสิ้นประมาณ 28,448 ล้านบาท โดยบริษัทจะมีความสามารถในการรับงานได้ประมาณ 10,000 ล้านบาทต่อปี อย่างไรก็ตาม บริษัทยังมีความสามารถที่จะขอขยายวงเงินหนังสือค้ำประกันเพิ่มจากสถาบันการเงินได้อีกในอนาคต นอกจากนี้บริษัทหาแหล่งเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มเติมจากนักลงทุน ด้วยการออกตั๋ว B/E หรือหุ้นกู้ ให้กับนักลงทุนเฉพาะเจาะจง ซึ่งเป็นเครื่องมือสนับสนุนสภาพคล่อง และลดต้นทุนทางการเงินได้อีกส่วนหนึ่ง

สำหรับการประมูลงานที่มีมูลค่าสูงบริษัทสามารถนำโครงการที่ประมูลได้ไปค้ำประกันเงินกู้เพื่อใช้ในการดำเนินงานรวมทั้งการออกหนังสือค้ำประกันต่าง ๆ ด้วย (Project Finance)

ขั้นตอนการทำงานของบริษัท

ระยะเวลาตั้งแต่บริษัทเข้าประมูลงานจนถึงการส่งมอบงานแล้วเสร็จจะอยู่ระหว่าง 6 เดือน ถึง 2 ปีครึ่ง (6-30 เดือน) ขึ้นอยู่กับขนาดของโครงการและความเร่งรัดของลูกค้าเจ้าของโครงการ

วัตถุดิบที่ใช้ในการให้บริการ

วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการให้บริการติดตั้งแก่ลูกค้า ประกอบด้วยอุปกรณ์หลักและวัสดุทั่วไป โดยอุปกรณ์หลักสามารถแบ่งตามประเภทของงานระบบได้ดังนี้

อุปกรณ์ระบบไฟฟ้า	: เครื่องกำเนิดไฟฟ้า หม้อแปลง สวิตช์เกียร์ อุปกรณ์เดินไฟ สวิตช์ตัดตอน ตู้ไฟฟ้า สายไฟฟ้า
อุปกรณ์ระบบสื่อสาร	: เสาส่งสัญญาณ อุปกรณ์วิทยุรับ-ส่ง อุปกรณ์เครื่องโทรศัพท์ จานรับ-ส่งสัญญาณ
โทรคมนาคม	: ดาวเทียม
อุปกรณ์ระบบปรับอากาศ	: เครื่องทำความเย็น หอผึ่งเย็น ปั๊มน้ำหมุนเวียน เครื่องเป่าลมเย็น พัดลม อุปกรณ์ควบคุมอัตโนมัติ ฉนวนกันความร้อน
อุปกรณ์ระบบสุขาภิบาลและระบบป้องกันอัคคีภัย	: ปั๊มน้ำชนิดต่าง ๆ วาล์ว อุปกรณ์ดับเพลิง ตู้ควบคุมไฟฟ้าอัตโนมัติ ท่อน้ำชนิดต่าง ๆ
อุปกรณ์สำหรับงานก่อสร้าง	: คอนกรีตผสมเสร็จ เหล็กเส้น เหล็กโครงสร้าง อิฐ หิน ทราย

ส่วนวัสดุทั่วไปที่ใช้ในการติดตั้งงานแต่ละระบบมีความแตกต่างกันบ้าง เช่น ท่อน้ำประเภทต่าง ๆ อุปกรณ์ข้อต่อของท่อต่าง ๆ ท่อร้อยสายไฟฟ้า เหล็กรูปพรรณสำหรับงานติดตั้ง สกรู น๊อต เหล็กแผ่นสังกะสี ลวดเชื่อม เป็นต้น ซึ่งวัสดุทั่วไปสามารถจัดหาได้ง่ายและสามารถหาซื้อได้โดยทั่วไปภายในประเทศ

ในการติดตั้งระบบวิศวกรรมให้มีคุณภาพดีและตรงตามความต้องการของลูกค้า ต้องจัดหาวัสดุและอุปกรณ์จากแหล่งที่เหมาะสม โดยบริษัทจะสั่งซื้อวัสดุและอุปกรณ์จากผู้จัดจำหน่ายที่อยู่ในรายชื่อผู้จัดจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ที่ผ่านการพิจารณาจากบริษัทในเรื่องของคุณภาพและบริการจนเป็นที่ยอมรับในเบื้องต้น (Approved Vendors List) เท่านั้น ปัจจุบันบริษัทมีผู้จัดจำหน่ายวัตถุดิบที่ผ่านการยอมรับเบื้องต้นจำนวน 832 บริษัท แบ่งเป็นผู้จัดจำหน่ายวัตถุดิบสำหรับระบบไฟฟ้า 190 บริษัท ระบบปรับอากาศ 133 บริษัท ระบบสุขาภิบาลและระบบป้องกันอัคคีภัย 157 บริษัท สำหรับงานก่อสร้าง 352 บริษัท

ในการจัดหาวัสดุและอุปกรณ์นั้น เนื่องจากวัสดุและอุปกรณ์หลักสำหรับแต่ละโครงการจะมีรายละเอียดแตกต่างกันตามข้อกำหนดและลักษณะของงานของลูกค้าแต่ละราย ดังนั้นแผนกจัดซื้อจะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลของอุปกรณ์หลักแต่ละโครงการเพื่อดำเนินการจัดหาให้ตามความต้องการ โดยการแข่งขันประกวดราคาจากผู้จัดจำหน่ายจำนวนมากกว่า 2 ราย ตามความเหมาะสม และบริษัทจะพิจารณาจากราคาที่ต่ำที่สุด เงื่อนไขการชำระเงินที่ดีและคุณสมบัติของวัสดุที่ตรงตามความต้องการ ในส่วนของวัสดุทั่วไป ซึ่งเป็นวัสดุที่มีความต้องการใช้ในทุกโครงการเป็นจำนวนมาก แผนกจัดซื้อจะทำคำสั่งซื้อรวมกัน เพื่อลดต้นทุนต่อหน่วย โดยมูลค่าและสัดส่วนการจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ของกลุ่มบริษัทในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา เป็นดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	แหล่งที่มา	ปี 2562		ปี 2561		ปี 2560	
		มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
อุปกรณ์หลัก	ในประเทศ	3,438.70	71.25	3,688.23	80.12	3,596.05	87.26
	ต่างประเทศ	1,387.55	28.75	915.15	19.88	525.03	12.74
วัสดุทั่วไป	ในประเทศ	151.55	70.22	679.12	88.82	811.26	89.10
	ต่างประเทศ	64.27	29.78	85.45	11.18	99.24	10.90

ถึงแม้ว่าบริษัทจะมีการสั่งซื้อวัตถุดิบจากต่างประเทศ แต่บริษัทจะสั่งซื้อวัตถุดิบผ่านตัวแทน จัดจำหน่ายด้วยเงินบาทเป็นส่วนใหญ่ หากมีวัตถุดิบใดต้องสั่งซื้อด้วยเงินสกุลต่างประเทศ บริษัทจะลดความเสี่ยงทางด้านอัตราแลกเปลี่ยนโดยการซื้อเงินตราล่วงหน้า (Forward Contracts)

การรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับเจ้าหน้าวัตถุดิบ และอุปกรณ์จะเป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่เอื้อประโยชน์ในการประกอบธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นการให้ส่วนลดพิเศษในการสั่งซื้อ การส่งมอบของทันตามกำหนดเวลา การให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค การช่วยเหลือรักษาสินค้าคงคลังที่ยังไม่ใช้งาน การป้องกันภาวะการขาดแคลนวัตถุดิบ เป็นต้น ซึ่งเจ้าหน้าวัตถุดิบ และอุปกรณ์ของบริษัทส่วนใหญ่จะเป็นผู้จัดจำหน่ายที่ติดต่อกับบริษัทมาเป็นระยะเวลานาน ดังนั้น ความสัมพันธ์ของบริษัทกับเจ้าหน้าวัตถุดิบและอุปกรณ์จะ อยู่ในระดับที่ดี นอกจากนี้ เจ้าหน้าวัตถุดิบและอุปกรณ์จะ ให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคแก่บริษัทในกรณีที่เจ้าหน้าวัตถุดิบและอุปกรณ์แนะนำสินค้าใหม่ ๆ เช่น เครื่องทำความเย็น ปั๊มน้ำหมุนเวียน เครื่องเป่าลมเย็น เครื่องปรับอากาศ อุปกรณ์ควบคุมอัตโนมัติ เป็นต้น

(ข) ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (Environmental)

บริษัทมีมาตรการในการดำเนินการก่อสร้างและติดตั้งงานระบบอย่างเป็นมาตรฐาน และสอดคล้องกับข้อกำหนดและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ โดยบริษัทมุ่งเน้นงานที่บริษัทดำเนินการอยู่จะไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมฯ บริษัทได้มีการฝึกอบรมพนักงานให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในส่วนของการทำงานต่าง ๆ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุหรืออันตรายจากการทำงานของลูกจ้าง และไม่ทำให้งานที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมฯ บริษัทมีทีมงานความปลอดภัยในการทำงาน (Safety) รับผิดชอบดูแลงานในส่วนนี้ บริษัทเตรียมมาตรการรองรับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของบริษัท ดังนี้

การคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม

- คุณภาพอากาศ

1. ใช้ตาข่ายกันระหว่างพื้นที่ก่อสร้างที่ติดกับชุมชนใกล้เคียง โดยตาข่ายต้องมีความหนาแน่นเพียงพอที่จะกรองฝุ่นละอองจากการก่อสร้าง ให้มีปริมาณฝุ่นในระดับที่ยอมรับได้
2. จัดเก็บและทำความสะอาดบริเวณพื้นที่ก่อสร้าง เพื่อป้องกันการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองตลอดระยะเวลาการก่อสร้าง พร้อมทั้งจัดระเบียบการวางวัสดุ/อุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ในคลังเก็บเครื่องมือ
3. ใช้น้ำฉีดพรมบริเวณที่อาจก่อให้เกิดการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง
4. งานก่อสร้างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการจราจร บริษัทจัดให้มีป้ายสัญญาณ เพื่อความปลอดภัยและความปลอดภัยในการจราจร
5. มีการดูแลสภาพเครื่องยนต์ เครื่องจักรต่าง ๆ ที่ใช้ในพื้นที่ก่อสร้าง เพื่อป้องกันการปล่อยเขม่า ฝุ่นละออง และให้มีการล้างรถโดยเฉพาะบริเวณด้านล่างและล้อรถ เมื่อต้องการเคลื่อนย้ายออกจากพื้นที่ก่อสร้าง

- เสียง

1. ใช้เครื่องยนต์หรือเครื่องจักรที่มีการบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันการเกิดเสียงดังเกินควร
2. ใช้แนวรั้วปิดบังเสียง กรณีที่มีเครื่องจักรทำงานใกล้ชิดกับชุมชน
3. กำหนดเวลาตอกเข็ม ไม่ให้ตรงกับเวลาที่ประชาชนพักผ่อนในเวลากลางคืน โดยเฉพาะบริเวณก่อสร้างที่อยู่ใกล้ชุมชน และไม่ตรงกับเวลาที่นักเรียนทำการเรียนการสอนในตอนกลางวัน

- แหล่งชุมชนใกล้เคียง

1. ติดป้ายประกาศแจ้งรายละเอียด ชื่อ และสถานที่ติดต่อ เพื่อรับคำร้องเรียน และรับข้อเสนอแนะ พร้อมทั้งรายงานผลการติดตามในเรื่องสภาวะสิ่งแวดล้อม

2. มีผู้แทนของบริษัทเข้าร่วมฟังการชี้แจงในการประชุมต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานท้องถิ่นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานก่อสร้างของบริษัท

3. ในกรณีเกิดปัญหามวลชน

- แจ้งหน่วยราชการเพื่อเป็นผู้ไกล่เกลี่ย
- ทางโครงการบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายเบื้องต้น
- ติดตามผลและสรุปรายงานการแก้ไขปัญหาจนแล้วเสร็จ

สิ่งแวดล้อม

ข้อพิพาทหรือการถูกฟ้องร้องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

-ไม่มี-

(ค) แนวปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในสถานที่ทำงาน (สถิติการเกิดอุบัติเหตุ)

นโยบายเกี่ยวกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

บริษัท และบริษัทในเครือจะดำเนินธุรกิจโดยยึดถือนโยบายด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โดยให้ความสำคัญเทียบเท่าเป้าหมายการดำเนินธุรกิจด้านอื่น ๆ บริษัทจึงได้กำหนดนโยบายความปลอดภัย และอาชีวอนามัยดังต่อไปนี้

1. พนักงานทุกคนรวมไปถึงพนักงานผู้รับเหมารายย่อยทุกคน เป็นทรัพย์สินที่มีค่าของบริษัทจึงถือว่า การมีความปลอดภัยและมีสุขอนามัยที่ดีของพนักงานทุกคนเป็นยอดปรารถนาของบริษัท
2. บริษัทจะดำเนินการ โดยต่อเนื่องเกี่ยวกับความปลอดภัย เพื่อป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุ ซึ่งมีผลไปถึงการบาดเจ็บ การสูญเสียชีวิต และทรัพย์สิน
3. บริษัทจะส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบแห่งความปลอดภัย ตามข้อบังคับในด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของบริษัท และกฎหมายความปลอดภัยของรัฐ ให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์สภาพสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ตามธรรมชาติ พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมความปลอดภัยต่อพนักงาน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง
4. บริษัทจะสนับสนุนและกำหนดเป็นนโยบายให้มี คณะกรรมการความปลอดภัย (คปอ.)

บริษัท และคณะกรรมการบริษัทได้คำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สุขอนามัยในสถานที่ทำงาน โดยได้กำหนดเป็นนโยบายและแนวปฏิบัติตามกฎกระทรวงในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2549 และพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2554

ทั้งนี้ บริษัทจัดให้มีสภาพแวดล้อมและสุขอนามัยในสถานที่ทำงาน ให้มีความปลอดภัยต่อชีวิต และทรัพย์สินของพนักงาน และบริหารของบริษัท ยังได้คำนึงถึงความปลอดภัยทั้งต่อการปฏิบัติงานของพนักงาน และต่อผู้อื่น โดยการจัดให้มีการอบรมให้กับทีมช่าง และวิศวกร ตลอดจนทีมงานด้านความปลอดภัย (จป.) เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

ในปี 2562 บริษัทมีทีมงานด้านความปลอดภัย (จป.) ทั้งหมด 59 คน แบ่งเป็น

- ระดับ จป.วิชาชีพและวิชาชีพอาวุโส จำนวน 26 คน
- ระดับ จป.เทคนิคขั้นสูง จำนวน 14 คน
- ระดับ จป.เทคนิค จำนวน 17 คน
- ผู้จัดการแผนกความปลอดภัย จำนวน 1 คน
- ธุรการแผนกความปลอดภัย จำนวน 1 คน

รวมทั้งสิ้น จำนวน 59 คน

ในปี 2562 บริษัทสถิติการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในโครงการต่างๆ มีรายละเอียด ดังนี้

- อุบัติเหตุเล็ก (หยุดงานไม่เกิน 7 วันต่อราย) ทั้งหมด 11 ราย
- อุบัติเหตุใหญ่ (หยุดงานเกิน 7 วันต่อราย) ทั้งหมด 2 ราย
- ทรัพย์สินเสียหาย ทั้งหมด 9 ราย
- ชั่วโมงการทำงาน 21,685,059 ชั่วโมง
- อัตราความถี่ของการบาดเจ็บ-I.F.R =
$$\frac{\text{จำนวนคนที่ได้รับบาดเจ็บ} \times 1,000,000}{\text{จำนวนชั่วโมงการทำงานของคนงานทั้งสิ้น}}$$

(Injury Frequency Rate) =
$$\frac{13 \times 1,000,000}{21,685,059}$$

= 0.60 ประมาณ 1 รายต่อหนึ่งล้านชั่วโมง
- อัตราความสาหัสของการบาดเจ็บ-I.S.R =
$$\frac{\text{จำนวนวันที่เสีย} \times 1,000,000}{\text{จำนวนชั่วโมงการทำงานของคนงานทั้งสิ้น}}$$

(Injury Severity Rate) =
$$\frac{12,000 \times 1,000,000}{21,685,059}$$

อัตราความสาหัสของการบาดเจ็บ -I.S.R = 1,392

**อ้างอิงจากตารางการคำนวณอัตราความเสียหายของการบาดเจ็บตามมาตรฐานอเมริกัน (OSHA)

อวัยวะของร่างกายที่สูญเสีย	เวลาที่สูญเสียไป (วัน)
แขน ตรงข้อศอกหรือเหนือข้อศอกขึ้นมา	4500
แขน ต่ำกว่าข้อศอกลงมา	3600
มือข้างใดข้างหนึ่ง	3000
นิ้วมือ	-
นิ้วหัวแม่มือ	600
ขาด 1 นิ้ว นิ้วใดก็ตาม	300
ขาด 2 นิ้ว ข้างเดียวกัน	750
ขาด 3 นิ้ว ข้างเดียวกัน	1250
ขาด 4 นิ้ว ข้างเดียวกัน	1800
นิ้วหัวแม่มือและอีก 1 นิ้ว ข้างเดียวกัน	1200
นิ้วหัวแม่มือและอีก 2 นิ้ว ข้างเดียวกัน	1500
นิ้วหัวแม่มือและอีก 3 นิ้ว ข้างเดียวกัน	2000
นิ้วหัวแม่มือและอีก 4 นิ้ว ข้างเดียวกัน	2400
ขา ตรงเข่าหรือส่วนเหนือเข่าขึ้นมา	4500
ขา หรือส่วนใต้เข่าลงมา	3000
เท้า	2400
นิ้วหัวแม่มือเท้า	600
นิ้วเท้า 2 นิ้ว	600
ดาบอด 1 ข้าง	1800
ดาบอด 2 ข้าง	6000
หู ต้องสูญเสียการได้ยินไป	600
หู ต้องสูญเสียการได้ยินทั้งสองข้าง	3000
พิการทุกส่วนอย่างถาวร	6000
ตาย	6000

สรุป : อัตราความถี่ของการบาดเจ็บและอัตราความเสียหายของการบาดเจ็บ ถือว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ยังสามารถควบคุมได้ หากแต่ในการทำงานด้านความปลอดภัยเป้าหมายก็คือการเกิดอุบัติเหตุเท่ากับ 0 จากข้อมูลที่ได้สรุปออกมานี้ ทางแผนกความปลอดภัยจะดำเนินการหาแนวทางป้องกันจากสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นต่อไป

การฝึกอบรม

โครงการ PKD อบรมนั่งร้าน

โครงการ YLD อบรมการผู้บังคับ ผู้ให้สัญญาณเครน

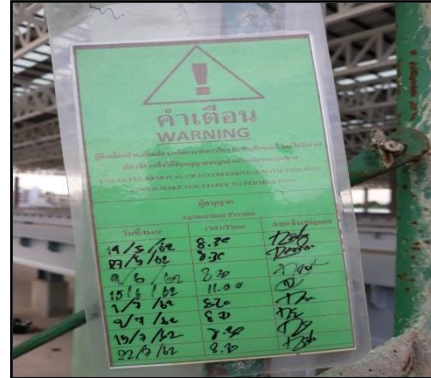

โครงการ NPM อบรมการทำงานในที่อับอากาศ

การตรวจอุปกรณ์ PPE

โครงการ ODP

โครงการ CBS

โครงการ PCR

2.4 งานที่ยังไม่ได้ส่งมอบ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทมีงานที่ยังไม่ได้ส่งมอบ จำนวน 24 โครงการ เป็นมูลค่างานที่ยังไม่ได้ส่งมอบหรือยังไม่ได้ปฏิบัติงานทั้งสิ้น 14,075.01 ล้านบาท ตามรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อโครงการ	ประเภทงาน ^{1/}	กำหนดการแล้วเสร็จ	มูลค่างาน	ยังไม่ส่งมอบหรือยังไม่ได้ปฏิบัติงาน
ห้างสรรพสินค้าและศูนย์การค้า				
Sky Walk for Gateway Bangsue	1,4	05-2020	96.00	71.53
อาคารสำนักงานและโรงงานอุตสาหกรรม				
อาคารรัฐสภาแห่งใหม่ พร้อมอาคารประกอบ	1,2,3	15-12-2019	3,167.86	203.12
อาคารคลินิกและศูนย์วิจัยคณะแพทยศาสตร์ รพ.รามธิบดี ม.มหิดล	1,2,3,4	07-2020	1,189.34	210.05
อาคารบริการสุขภาพ โรงพยาบาลเวชธานี	1,2,3,4	06-2020	216.00	116.22
ก่อสร้างและตกแต่งภายในอาคารสำนักงาน กสทช. แห่งใหม่	1,2,3,4	01-2022	2,470.01	2,069.76
โรงงานผลิตยางรีไซเคิล ระยะที่สอง อ.ชัยบุรี จ.ปทุมธานี	1,2,3,4	06-2022	4,919.62	4,628.64
The Rice By Srisupharaj	1,2,3,4		1,225.66	1,225.66
โรงแรม อาคารที่พักอาศัยและรีสอร์ท				
COSI Hotel Pattaya	4	15-02-2019	147.84	5.03
Four Seasons Residence	1,2,3	30-04-2019	995.08	39.49
XT Phayathai	1,2,3,4	30-06-2022	2,305.28	2,011.01
Porto De Phuket	4	11-2019	200.30	3.34
Centara Grand Beach Resort Samui	4	03-2020	162.05	74.86
Asai Sathorn Hotel	1,2,3,4	30-04-2020	126.00	99.40
อื่นๆ				
MRT Orange Line (Depot & Park and Ride)	1,2,3,4	09-2020	959.84	58.27
อาคารเทียบเครื่องบินและส่วนต่ออุโมงค์ด้านทิศใต้	1,2,3	8-11-2020	5,434.13	1,567.21
MRT Pink Line Depot	4	10-2020	467.11	126.73
MRT Yellow Line Depot and Park&Ride	4	09-2021	837.42	527.20
DCAP New Chiller Plant	1,2,3	04-2020	499.06	144.26

^{1/} งานประเภท 1 หมายถึง ระบบไฟฟ้า   งานประเภท 2 หมายถึง ระบบประปาและสุขาภิบาล และป้องกันอัคคีภัย
งานประเภท 3 หมายถึง ระบบปรับอากาศ   งานประเภท 4 หมายถึง งานก่อสร้างโยธา

ชื่อโครงการ	ประเภทงาน ^{1/}	กำหนดการแล้วเสร็จ	มูลค่างาน	ยังไม่ส่งมอบหรือยังไม่ได้ปฏิบัติงาน
ก่อสร้างอาคารบริการผู้โดยสารบริเวณลานจอด ATTA ท่าอากาศยานดอนเมือง	1,2,3,4	04-2020	186.82	165.94
ทางเชื่อมรถไฟฟ้าสายสีแดงมายังอาคารจอดรถ 7 ชั้น ท่าอากาศยานดอนเมือง	1,2,3,4		52.57	49.17
Utility Tunnel	4		19.06	11.11
MRTA Depot Pink Lin	1,2,3		128.53	128.53
MRTA Depot Yellow Line	1,2,3		108.48	108.48
Orange Line	1,2,3		430.00	430.00
รวม			26,344.06	14,075.01

โครงการในอนาคต

โครงการในอนาคตของบริษัทจะประกอบด้วย โครงการที่บริษัทชนะการประมูลภายหลังวันที่ 31 ธันวาคม 2562 โครงการที่บริษัทได้ยื่นประมูลแล้วและยังไม่ทราบผลการประมูล และโครงการที่บริษัทมีแผนที่จะเข้าไปประมูลงานเพิ่มเติม ซึ่งทั้ง 3 ประเภทจะรวมโครงการทั้งในประเทศและต่างประเทศ อย่างไรก็ตามในส่วนโครงการที่บริษัทได้ยื่นประมูลแล้วและยังไม่ทราบผลการประมูล และโครงการที่บริษัทมีแผนที่จะเข้าไปประมูลงานเพิ่มเติม บริษัทยังไม่สามารถระบุผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับได้ เนื่องจากความไม่แน่นอนของผลการประมูลบางโครงการยังอยู่ในระหว่างการเตรียมการยื่นประมูลและบางโครงการ ยังอยู่ระหว่างการเจรจาต่อรอง โดยโครงการที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

โครงการที่บริษัทชนะประมูลหลังจากวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จนถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ	ชื่อโครงการ/เจ้าของโครงการ	ประเภทงาน ^{1/}	มูลค่างาน (ล้านบาท)
1	โครงการทวิน เฟลม 2	1,2,3	33.00
2	โครงการปรับปรุงโครงการการศึกษานานาชาติ โรงเรียนสาธิต ม.เกษตรศาสตร์	1,2,3	21.25
3	โครงการ PEA-SPM3-TDDP1-XEA/2562 สถานีไฟฟ้าแสงสาม	1	135.09
4	โครงการปรับปรุงอาคารนิยะ บีทีเอส ริง (Building A)	1,2,3	28.65
5	โครงการปรับปรุงอาคารนิยะ พลาซ่า (Building B)	1,2,3	186.35
รวมทั้งสิ้น			404.34

^{1/} งานประเภท 1 หมายถึง ระบบไฟฟ้า   งานประเภท 2 หมายถึง ระบบประปาและสุขาภิบาล และป้องกันอัคคีภัย
งานประเภท 3 หมายถึง ระบบปรับอากาศ   งานประเภท 4 หมายถึง งานก่อสร้างโยธา

โครงการที่บริษัทได้ยื่นประมูลแล้วและยังไม่ได้ทราบผลการประมูล

โครงการที่บริษัทมีแผนที่จะเข้าไปประมูลงานเพิ่มเติมภายในปี 2563 ซึ่ง บริษัทมีการยื่นประมูลไปแล้ว และรอผลอีก 20 โครงการ คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ 13.0 พันล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ	ชื่อโครงการ/เจ้าของโครงการ	ประเภทงาน ^{/1}
1	ANT-Anantara Vacation Club Taling Ngam Samui	1,2,3,4
2	International Center Smart Warehouse	1,2,3,4
3	Mochit Complex	1,2,3,4
4	Six Senses By The River Residences	1,2,3,4
5	Lescape Villas Hotel at Samui	1,2,3,4
6	FYNN Asoke	1,2,3,4
7	Central Rama II Renovate+อาคารจอดรถใหม่	1,2,3,4
8	Laya Resort Phuket	1,2,3,4
9	One 24/One Phrompong	4
10	The Rita Hotel Phuket	4
11	Dusit Central Park Project Substructure	4
12	Bangkok Mall Project Phase 2,3,4	4
13	One Bangkok Mixed-Use Devel Development	1,2,3
14	Central Village Hotel	1,2,3
15	Thaniya Plaza Renovate	1,2,3
16	Central Plaza Sriracha	1,2,3
17	AIA East Gateway (Bangna)	1,2,3
18	The Market Bangkok Phase2	1,2,3
19	Innside Bangkok Sukhumvit	1,2,3
20	New Factory Chicony Electronic (Bangpakong)	1,2,3

งานประเภท 1	หมายถึง	ระบบไฟฟ้า	งานประเภท 2	หมายถึง	ระบบประปาและสุขาภิบาล และป้องกันอัคคีภัย
งานประเภท 3	หมายถึง	ระบบปรับอากาศ	งานประเภท 4	หมายถึง	งานก่อสร้างโยธา

3. ปัจจัยความเสี่ยง

(1) ความเสี่ยงต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท/กลุ่มบริษัท

ปัจจัยความเสี่ยงหลักที่อาจมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของบริษัท สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ความเสี่ยงทางการประกอบธุรกิจ

1.1 ความเสี่ยงจากภาคอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

สำหรับปี 2562 ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงสะท้อนจากการคาดการณ์ GDP สาขาการก่อสร้างที่จะขยายตัวร้อยละ 2.2 (%YOY) ลดลงจากปี 2561 ที่ขยายตัวร้อยละ 2.7 (%YOY) ซึ่งเป็นผลมาจากการลงทุนภาคเอกชนชะลอตัว โดยเฉพาะภาคอสังหาริมทรัพย์ที่ขยายตัวลดลงจากปีก่อนที่ขยายตัวค่อนข้างสูงแต่ยังคงได้รับปัจจัยสนับสนุนสำคัญจากการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐที่ยังขยายตัวต่อเนื่อง

ที่มา: NESDC และประมวลผลโดยศูนย์วิจัยเศรษฐกิจฯ ธนาคารอมสิน

แต่เนื่องจากตลาดยังมีความเสี่ยงหลายประการ อาทิ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ ทำให้ผู้บริโภคยังชะลอการตัดสินใจซื้อที่อยู่อาศัย ขณะที่กำลังซื้อผู้บริโภคยังไม่กลับมาสู่ระดับศักยภาพ การระบายขายในชีวิตรประจำวันที่สูงขึ้น และภาระหนี้ครัวเรือนที่ยังอยู่ในระดับสูง ประกอบกับราคาที่อยู่อาศัยปรับตัวขึ้นตามกลไกตลาด ขณะที่รายได้ของผู้บริโภคไม่ได้ปรับขึ้นตาม เป็นต้น ปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวได้สะท้อนมายังเครื่องชี้วัดกิจกรรมการลงทุนและการซื้อขายยังอ่อนแอต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา ซึ่งในส่วนนี้จะมีผลกระทบโดยตรงกับการดำเนินธุรกิจของบริษัททำให้การดำเนินธุรกิจของบริษัทไม่เป็นไปตามเป้าหมายและอาจมีผลกระทบสถานะการเงินของบริษัท บริษัทได้มีการเตรียมการเพื่อรองรับสภาวะความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากผลกระทบดังกล่าวไว้แล้ว โดยบริษัทได้กำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดให้มีความคล่องตัวในการบริหารงานและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น รวมถึงการวางแผนควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของการโครงการและในส่วนของการดำเนินงานใหญ่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 ความเสี่ยงจากการแข่งขัน

จากการที่ภาคอุตสาหกรรมก่อสร้างและรับเหมาก่อสร้างระบบวิศวกรรมยังคงมีการแข่งขันที่สูงขึ้น รวมถึงการเพิ่มขึ้นของจำนวนบริษัทรับเหมาก่อสร้าง ส่งผลให้ในปัจจุบันมีการแข่งขันประมูลงานสูงขึ้นกว่าเดิม บริษัทจึงต้องเผชิญกับการแข่งขันทั้งจากคู่แข่งในประเทศและต่างประเทศมากขึ้น การประมูลงานในปี 2562 มีการแข่งขันกันสูง ซึ่งมักจะกำหนดจากเกณฑ์การประมูลแข่งขันเป็นหลัก ทำให้ผู้รับเหมาบางรายใช้วิธีการตัดราคา และลดราคามูลค่างานลงเพื่อให้ชนะประมูล ซึ่งบริษัทได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ณ ราคดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรและ

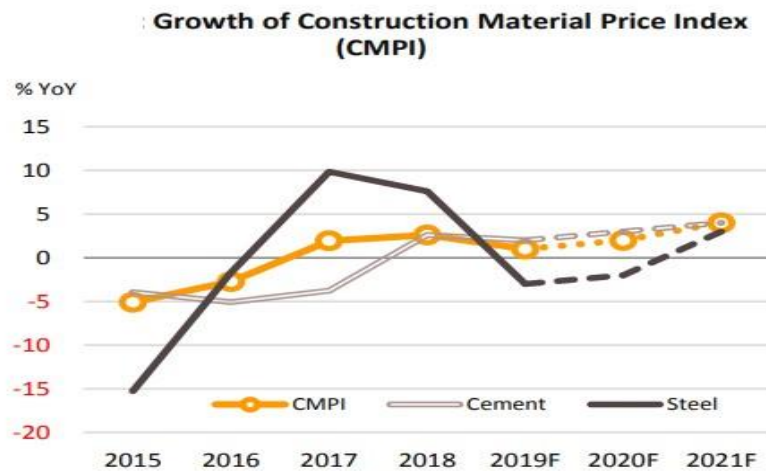
ส่วนแบ่งทางการตลาดของบริษัท ดังนั้น หากบริษัทไม่สามารถชนะการประมูลโครงการ และไม่ได้รับเลือกจากผู้ว่าจ้าง จะทำให้รายได้ของบริษัทหายไปจากที่คาดการณ์ไว้ อย่างไรก็ตามบริษัทมีการควบคุมความเสี่ยงดังกล่าวโดยการเลือก ประมูลงานที่บริษัทมีความชำนาญและสามารถควบคุมได้ เพื่อให้ได้งานและรายได้ในอัตราที่เหมาะสมเป็นหลักและให้ สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรของบริษัท รวมทั้งการพิจารณาคัดเลือกผู้ว่าจ้างและเจ้าของโครงการ โดยดำเนินการตรวจสอบ ประวัติการทำธุรกิจ สถานะทางการเงิน ความสามารถในการชำระเงินจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ นอกจากนี้ จากการทำที่บริษัทได้ เข้าดำเนินงานก่อสร้างและรับเหมาติดตั้งงานระบบวิศวกรรมหลายโครงการที่ผ่านมา ทำให้บริษัทได้รับความเชื่อถือจาก บริษัทวิศวกรที่ปรึกษา รวมถึงผู้ว่าจ้างและเจ้าของโครงการต่าง ๆ ที่เห็นถึงศักยภาพและคุณภาพการทำงานของ บริษัท และได้เสนอให้บริษัท เข้าร่วมประมูลงานในโครงการใหม่ ๆ อยู่เสมอ

1.3 ความเสี่ยงจากความผันผวนของเศรษฐกิจและการเมือง

ในช่วงปี 2562-2564 ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างมีแนวโน้มเติบโตในอัตราเร่งขึ้นตามลำดับ ในปี 2562 มูลค่าการลงทุนก่อสร้างโดยรวมจะเติบโตไม่มากนักในอัตรา 3.5-5.0% ผลจากนักลงทุนรอความชัดเจนภายหลังมีคณะ รัฐบาลชุดใหม่ ในปี 2563 และปี 2564 ธุรกิจมีแนวโน้มขยายตัวเร่งขึ้นเป็น 5-7% และ 7.5-9.5% ตามลำดับ ตามการเร่ง ลงทุนโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐและการลงทุนภาคเอกชนที่คาดว่าจะเติบโตตามความเชื่อมั่นและภาวะเศรษฐกิจ โดย โครงการที่โดดเด่นยังเป็นโครงการที่พัฒนาในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โครงการรถไฟไฟฟ้า และโครงการ Mix used การก่อสร้างในประเทศเพื่อนบ้านมีแนวโน้มเติบโตตามเศรษฐกิจและการขยายตัวของเมือง ทำให้ต้องลงทุน โครงสร้างพื้นฐานและภาคอสังหาริมทรัพย์ซึ่งจะเป็นโอกาสให้ผู้รับเหมาก่อสร้างไทยสามารถขยายฐานลูกค้าเพิ่มขึ้น บริษัทจะขยายธุรกิจบริการก่อสร้างและรับเหมาติดตั้งงานระบบวิศวกรรมในต่างประเทศเพิ่มขึ้น บริษัทจะมีความ เสี่ยงที่เพิ่มขึ้นทางการเมือง เศรษฐกิจ ความมั่นคงปลอดภัยในประเทศนั้น ๆ ผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจโลก อาจมีผลกระทบโดยตรงหรือโดยอ้อมต่อธุรกิจของบริษัทที่ดำเนินการในประเทศต่าง ๆ เหล่านั้น โดยเร็วหรือช้า ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของประเทศเหล่านั้น บริษัทจึงได้มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ โดย การวางมาตรการในการบริหารความเสี่ยง และมาตรการต่าง ๆ ในการวางแผนการดำเนินธุรกิจอย่างรอบคอบเพื่อ ลดความเสี่ยงดังกล่าว และยึดปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ ของทางภาครัฐที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

1.4 ความเสี่ยงจากราคาวัสดุก่อสร้างและความผันผวนของราคาน้ำมัน

ธุรกิจให้บริการออกแบบก่อสร้าง จัดหา และรับเหมาติดตั้งงานระบบวิศวกรรมเป็นธุรกิจที่ต้องเสนอ ราคาแบบตายตัว ตั้งแต่เริ่มประมูลงานจนกระทั่งงานติดตั้งและก่อสร้างแล้วเสร็จ ในระหว่างนั้นราคาของวัสดุและ อุปกรณ์อื่นได้แก่ ราคาของวัสดุก่อสร้าง ซึ่งมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะการณ์ของระดับอุปสงค์และอุปทาน แล้วยังขึ้นอยู่กับภาวะราคาน้ำมันอันเป็นต้นทุนทางอ้อมต่อต้นทุนการดำเนินงาน ราคาโดยรวมจะทรงตัวในปี 2562 และ ททยอยขยับขึ้นในช่วงปี 2563-2564 ตามความต้องการใช้วัสดุก่อสร้างที่เพิ่มขึ้น โดยกลุ่มปูนซีเมนต์ ราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 1-2% ต่อปี ผลจากอุปสงค์เติบโตตามโครงการภาครัฐและภาคเอกชนที่จะลงทุนพร้อมกันหลายโครงการ ขณะที่สินค้ากลุ่ม เหล็กก่อสร้าง ราคามีทิศทางปรับลดลงที่ -1.5% ถึง -3.5% ในช่วงปี 2562-2563 ตามราคาเหล็กในตลาดโลกซึ่งอาจมีผลให้ เหล็กวัตถุดิบที่ต้องนำเข้าปรับราคาลงกดดันให้ราคาเหล็กในไทยปรับลดลงตาม

Source: MOC (as of Dec 18), forecast by Krungsri Research

บริษัทจึงมีมาตรการและนโยบายในการลดความเสี่ยงด้านราคาวัตถุดิบโดยการเจรจาต่อรองและอาศัยความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้จัดจำหน่ายวัตถุดิบรายใหญ่และรายย่อย เพื่อให้ได้รับการเสนอราคาซื้อล่วงหน้าซึ่งส่วนใหญ่จะถูกกำหนดให้คงที่ตลอดระยะเวลาของโครงการ ในส่วนของวัสดุทั่วไปซึ่งมีผู้จัดจำหน่ายหลายราย บริษัทจะรวบรวมปริมาณสั่งซื้อจากหลายๆ โครงการ เพื่อให้มีอำนาจในการต่อรองและได้ราคาค้นทุนต่อหน่วยที่ลดลง ด้วยอำนาจการต่อรองที่มีค่อนข้างสูง บริษัทจึงสามารถรักษาระดับราคาค้นทุนในส่วนวัสดุทั่วไปได้ในระดับที่เหมาะสม บริษัทมีการปรับปรุงการบริหารจัดการด้านการจัดซื้อตลอดเวลาเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ และเพื่อลดความเสี่ยงของการเปลี่ยนแปลงราคาวัสดุและอุปกรณ์ นอกจากนี้ บริษัทได้มีการบริหารความเสี่ยงจากการเพิ่มขึ้นของราคาวัสดุก่อสร้างและราคาน้ำมัน โดยบริษัทจัดทำการประเมินราคาวัสดุก่อสร้าง และวัสดุต่างๆ ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นภายในระยะเวลาการก่อสร้าง และนำราคาประเมินดังกล่าวนั้นไปคำนวณเป็นต้นทุนของโครงการนั้นๆ เพื่อจัดทำข้อเสนอด้านราคาสำหรับการเข้าไปประมูลงานในโครงการต่างๆ และบริษัทยังได้มีการเจรจากับเจ้าของโครงการในส่วนของการปรับราคา หากวัสดุก่อสร้างมีการขึ้นราคาเกินกว่าเกณฑ์ที่บริษัท และเจ้าของโครงการได้ตกลงกันไว้ล่วงหน้า

2. ความเสี่ยงทางด้านการปฏิบัติการ

2.1 ความเสี่ยงจากภัยพิบัติธรรมชาติ

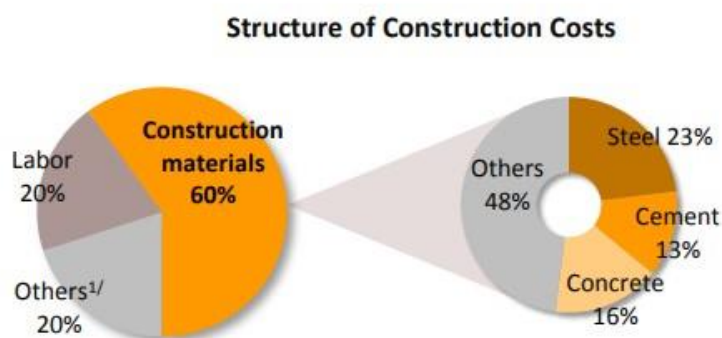
บริษัทได้เตรียมการจัดการความเสี่ยงดังกล่าวเพื่อป้องกันความสูญเสียในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำประกันภัยที่ครอบคลุมถึงภัยพิบัติจากธรรมชาติสำหรับโครงการก่อสร้างทุกโครงการ รวมถึงการฝึกซ้อมระบบการรักษาความปลอดภัยสำหรับชีวิตและทรัพย์สินให้แก่พนักงานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี หรือการเพิ่มการจัดการในกระบวนการทำงานปกติ หากมีเหตุการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติเกิดขึ้นจริง และทำให้เกิดความล่าช้าในการส่งมอบงาน บริษัทสามารถเจรจาและชี้แจงเจ้าของโครงการทราบ เพื่อขยายระยะเวลาการก่อสร้างเนื่องจากเป็นเหตุสุดวิสัย นอกจากนี้ บริษัทยังได้มีการเตรียมการป้องกันอีกวิธีการหนึ่งโดยมีการศึกษาถึงสภาพแวดล้อมของสถานที่โครงการก่อนการก่อสร้าง เพื่อเป็นการเก็บข้อมูลไว้ในกรณีที่จำเป็นอีกด้วย ส่วนเรื่องการเก็บรักษาระบบฐานข้อมูลทางด้านต่างๆ บริษัทได้พัฒนาจัดทำแผนงานการเก็บรักษาข้อมูลเพื่อลดความเสี่ยงจากกรณีเกิดภัยพิบัติธรรมชาติ

2.2 ความเสี่ยงของการได้รับงานใหม่และระยะเวลาการดำเนินงานตามสัญญา

รายได้ส่วนสำคัญของบริษัททั้งทางตรง และทางอ้อมได้มาจากสัญญาก่อสร้างขนาดกลาง และขนาดใหญ่ซึ่งปริมาณงานจะขึ้นกับภาวะเศรษฐกิจโดยรวม การคาดการณ์ว่าบริษัทจะได้รับงาน (Award) สัญญาใหม่หรือไม่ และได้เมื่อใด จึงมีความคลาดเคลื่อนเนื่องจากสัญญาดังกล่าวจะมีเวลาในการประมูลงาน พร้อมทั้งขั้นตอนการเลือกผู้ได้รับงาน ที่นานและซับซ้อน ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ รวมทั้งสภาวะของตลาด แหล่งเงินทุน และการอนุมัติจากเจ้าของโครงการ เนื่องจากรายได้ส่วนสำคัญของบริษัทมาจากโครงการเหล่านี้ ดังนั้น ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดของบริษัทจึงผันผวนอย่างมากจากไตรมาสหนึ่งไปอีกไตรมาสหนึ่งขึ้นกับจังหวะเวลาในการได้รับงานสัญญาใหม่ ปริมาณของงานที่ต้องทำภายใต้สัญญาและระยะเวลา และจำนวนรายได้ที่บริษัทรับรู้จะแตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับระยะเวลาของโครงการ และขั้นตอนงานก่อสร้างและงานรับเหมางานระบบวิศวกรรมที่ดำเนินอยู่ในช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งโดยปกติการรับรู้รายได้ในส่วนของการรับเหมางานระบบวิศวกรรมจะมีปริมาณที่น้อยในช่วงต้นและช่วงปลายของโครงการก่อสร้าง หากเปรียบเทียบกับปริมาณงานที่บริษัททำในช่วงกลางของโครงการจะเป็นช่วงเวลาที่บริษัทรับรู้รายได้มากขึ้น ดังนั้น ผลการดำเนินงานของบริษัทจึงแปรผันตามระยะเวลาและขั้นตอนงานตามสัญญา รวมทั้งประเภทของสัญญาของบริษัท นอกจากนี้ ระยะเวลาของรายได้และกระแสเงินสดจากโครงการของบริษัทอาจเกิดความล่าช้า เนื่องจากปัจจัยหลายประการ รวมทั้งความล่าช้าในการได้รับวัสดุอุปกรณ์จากผู้จำหน่ายการขาดแคลนแรงงานการเปลี่ยนขอบเขตของงานที่ต้องดำเนินการและสภาพอากาศ ดังนั้น ความล่าช้าที่เกิดขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทสำหรับระยะเวลาช่วงใดช่วงหนึ่ง ฝ่ายการตลาดจะเป็นผู้ประเมินความเสี่ยงในเบื้องต้นก่อนเข้าประมูลงาน โดยหลักการประเมินเป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของบริษัทกำหนดไว้ นอกจากนี้ บริษัทได้จัดหน่วยงานบริหารสัญญาไว้ควบคุมดูแล การปฏิบัติตามสัญญาก่อสร้างทั้งในส่วนของผู้รับเหมาและผู้ว่าจ้างให้ปฏิบัติตามสัญญาอย่างเคร่งครัดและยุติธรรม และลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากสัญญาก่อสร้าง

2.3 ความเสี่ยงจากการขาดแคลนแรงงาน

บริษัทประกอบธุรกิจการให้บริการออกแบบก่อสร้าง จัดหาและรับเหมาดัดตั้งงานระบบวิศวกรรม ซึ่งเป็นธุรกิจที่ใช้แรงงานมากธุรกิจหนึ่ง การเปลี่ยนแปลงของราคาราคาวัสดุก่อสร้างและค่าจ้างแรงงาน (ปัจจุบันธุรกิจก่อสร้างไทยประสบปัญหาแรงงานทั้งด้านปริมาณและทักษะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ส่งผลให้ผลิตภาพแรงงานมีค่าต่ำกว่าค่าจ้าง) ซึ่งจะมีผลต่อกำไรของบริษัท โดยโครงสร้างต้นทุนของบริษัทก่อสร้าง ประกอบด้วย ค่าวัสดุก่อสร้างที่สำคัญ ได้แก่ 1) เหล็ก คอนกรีต และปูนซีเมนต์ ซึ่งรวมกับค่าวัสดุก่อสร้างประเภทอื่นคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 60% ของต้นทุนรวม 2) ค่าจ้างแรงงาน 20% และ 3) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ 20%

Source: NESDC and MOC, compiled by Krungsri Research

อย่างไรก็ตามบริษัทก็มีแนวทางในการลดความเสี่ยงทางด้านการขาดแคลนแรงงาน โดยการเพิ่มสัดส่วนการว่าจ้างผู้รับเหมาช่วงให้เพียงพอต่อปริมาณงานที่มีอยู่ เสนอสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ด้วยการจูงใจให้บุคลากรทำงานให้กับบริษัทในระยะยาว โดยบริษัทส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในงาน ดูแลด้านรายได้ ความปลอดภัย รวมถึงการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมตามอายุงานที่ทำงานต่อเนื่องให้บริษัท เพื่อให้ลูกจ้าง คนงาน มีความผูกพัน และรู้สึกมั่นคงกับงานที่ทำ

2.4 ความเสี่ยงจากความล่าช้าของโครงการ

ความเสี่ยงเนื่องจากความล่าช้าของโครงการนับเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการประกอบธุรกิจ โดยความล่าช้าของโครงการอาจจะเป็นผลมาจากเจ้าของโครงการเอง เช่น การเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้างและติดตั้ง การขาดแคลนเงินทุน และสภาพคล่องของผู้ว่าจ้างโครงการ เป็นต้น หรืออาจเป็นผลเนื่องจากความล่าช้าในการติดตั้งของทีมงานของบริษัท ซึ่งความล่าช้าของโครงการของบริษัทมาจาก 2 ปัจจัยหลัก คือ

1. ความล่าช้าที่เป็นผลมาจากเจ้าของโครงการ บริษัทจะมีความเสี่ยงในการต้องแบกรับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นของโครงการ เช่น ค่าแรงงาน ค่าสาธารณูปโภค เป็นต้น โดยบริษัทไม่สามารถที่จะเรียกเก็บเงินเพิ่มเติมจากลูกค้าได้ เนื่องจากสัญญาว่าจ้างโดยปกติจะไม่ครอบคลุมถึง การป้องกันความเสี่ยงในลักษณะนี้ค่อนข้างทำได้ยาก อย่างไรก็ตามผลกระทบดังกล่าวสามารถถูกจำกัดได้โดยการทำสัญญาระหว่างบริษัท และเจ้าของงานอย่างรอบคอบ ครอบคลุมถึงกรณีดังกล่าวอย่างชัดเจน บริษัทได้จัดตั้งแผนกบริหารสัญญาก่อสร้าง เพื่อให้การสนับสนุนผู้จัดการโครงการต่าง ๆ ของบริษัท เป็นการป้องกัน และบรรเทาความเสี่ยงในส่วนนี้

2. ความล่าช้าของโครงการเป็นผลเนื่องจากความล่าช้าในการทำงานของบริษัท บริษัทจะมีความเสี่ยงที่จะถูกเจ้าของโครงการปรับค่าเสียหาย การป้องกันความเสี่ยงในลักษณะนี้สามารถทำได้โดยการพัฒนาความสามารถในการจัดการของบุคลากรของบริษัท โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับผู้จัดการโครงการ และการจัดสรรทีมงานและผู้รับเหมาช่วงให้เหมาะสมกับปริมาณงานในแต่ละโครงการ นอกจากนี้ บริษัทยังให้ผู้จัดการโครงการในโครงการต่าง ๆ ทำแผนการทำงานเพื่อใช้สำหรับควบคุมการทำงานของผู้รับเหมาและผู้รับเหมาช่วงในแต่ละโครงการอย่างชัดเจนและทางผู้บริหารของบริษัทยังมีการจัดประชุมติดตามความคืบหน้าของโครงการเป็นประจำทุกเดือนเพื่อให้รายงานปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างทันทั่วทั้ง พร้อมทั้งได้รับคำแนะนำจากผู้บริหารในปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้นด้วย

นอกเหนือจากความล่าช้าของโครงการทั้งสองปัจจัยหลักที่กล่าวมาข้างต้นแล้วนั้น ยังมีความล่าช้าของโครงการอันเนื่องมาจากสาเหตุที่ไม่สามารถระบุผู้รับผิดชอบได้ เช่น ในกรณีภัยธรรมชาติ เป็นต้น

3 ความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ

3.1 ความเสี่ยงในด้านการจัดการ

การให้บริการของบริษัทในแต่ละโครงการจะแยกไปตามที่ตั้งและพื้นที่ของโครงการตามที่ลูกค้ากำหนด ปัญหาในเรื่องของการละเลยขาดความเอาใจใส่ในงาน และการทุจริตเป็นปัญหาที่พบได้โดยทั่วไปสำหรับบริษัทรับเหมาก่อสร้างทั่วไปการควบคุมจากส่วนกลางเป็นสิ่งที่กระทำได้ยาก ถึงแม้ว่าจะมีระบบการจัดการและควบคุมที่ดี แต่กรอบของการควบคุมมักจะพบปัญหา เมื่อความเสียหายได้เกิดขึ้นแล้ว บริษัทได้ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้และได้กำหนดเป็นนโยบายปฏิบัติว่า ในการแต่งตั้งผู้จัดการโครงการสำหรับแต่ละโครงการจะกระทำโดยพิจารณาถึงปริมาณงานภายใต้ความรับผิดชอบของผู้จัดการโครงการแต่ละคนเป็นสำคัญ เพื่อให้สามารถดูแลงานภายใต้ความรับผิดชอบอย่างทั่วถึง โดยการบริหารจัดการโครงการของผู้จัดการโครงการจะถูกดูแลโดยกลุ่มวิศวกรผู้บริหารควบคู่ไปกับกลุ่มควบคุมต้นทุนและพัฒนาระบบงาน และกลุ่มตรวจสอบภายในอีกต่อหนึ่ง นอกจากนี้บริษัทยังได้มุ่งเน้นนโยบายการพัฒนาคุณภาพบุคลากร

ในการเสริมสร้างทั้งความรู้ความสามารถ จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อองค์กร รวมถึงส่วนได้เสียในทุก ๆ ด้านของบุคลากรภายในองค์กรอีกด้วย ซึ่งส่งผลให้ระดับความเสี่ยงในด้านการบริหารจัดการของบริษัทอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ และสามารถควบคุมได้

3.2 ความเสี่ยงในการพึ่งพาวิศวกร

ธุรกิจให้บริการออกแบบก่อสร้าง จัดหา และรับเหมาติดตั้งงานระบบวิศวกรรมและงานโยธาเป็นธุรกิจที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถของบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิศวกรในระดับผู้อำนวยการโครงการ (Project Director) ผู้จัดการโครงการ (Project Manager) และวิศวกรผู้ควบคุมงาน (Project Engineer) ที่มีความสามารถในการควบคุมและบริหารโครงการให้ประสบความสำเร็จ การสูญเสียวิศวกรเหล่านี้ย่อมมีผลกระทบต่อความสามารถในการรับงานและผลการดำเนินงานของบริษัทในอนาคตได้ บริษัทจึงมีนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลที่ดี และมีการให้ผลตอบแทนกับพนักงานอย่างเหมาะสมเพื่อลดความสูญเสีย ตลอดจนการมีมาตรการจูงใจต่าง ๆ ที่สามารถแข่งขันกับตลาดได้ รวมถึงการสนับสนุนให้บุคคลเหล่านี้ได้เข้ารับการอบรมเพิ่มเติมและดูงานเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และความรู้ใหม่ เพื่อรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพเหล่านี้ให้ทำงานกับบริษัทได้นานที่สุด

4. ความเสี่ยงทางการเงิน

4.1 ความเสี่ยงจากการลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม กิจการร่วมค้า และบริษัทอื่น

ลักษณะโครงสร้างของบริษัทประกอบด้วยบริษัทย่อย บริษัทร่วม กิจการร่วมค้า และบริษัทอื่นจำนวนหลายบริษัท ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะธุรกิจของบริษัทที่ประกอบด้วยการลงทุน และการก่อสร้างโครงการหลายโครงการ แต่ละโครงการจะมีกลุ่มผู้ร่วมทุนที่แตกต่างกันไป ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม กิจการร่วมค้า และบริษัทอื่นจะจำกัดเท่ากับเงินลงทุนในแต่ละองค์กรซึ่งอาจรวมถึงภาระค้ำประกันต่าง ๆ ที่บริษัทค้ำประกันให้กับกิจการเหล่านั้น ซึ่งในการลงทุนแต่ละครั้งบริษัทฯ จะมีการศึกษาถึงความเป็นไปได้ของแต่ละโครงการหรือแต่ละบริษัทอย่างรอบคอบ นอกจากการพิจารณาถึงผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคต โดยอาจจะมีการแต่งตั้งที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญภายนอกเป็นที่ปรึกษาในบางโครงการก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการบริษัทต่อไป ทั้งนี้ บริษัทในกลุ่มที่ได้ลงทุนไปแล้วส่วนใหญ่น่าจะส่งผลดีทั้งทางตรงและทางอ้อมให้แก่บริษัท อย่างไรก็ตามบริษัทได้มีการตั้งสำรองเพื่อผลขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม กิจการร่วมค้าและบริษัทอื่นไว้ด้วย หากผลการดำเนินการของบริษัทเหล่านั้นมิได้เป็นไปตามเป้าหมายหรือบริษัทอาจต้องรับผิดชอบต่อภาระค้ำประกันที่บริษัทได้ค้ำประกันบริษัทเหล่านั้น

4.2 ความเสี่ยงจากการให้กู้ยืมและ/หรือค้ำประกันแก่บริษัทย่อย บริษัทร่วม กิจการร่วมค้า และบริษัทอื่น

บริษัทมีความเสี่ยงจากการให้กู้ยืมเงินแก่บริษัทย่อย บริษัทร่วม กิจการร่วมค้า และบริษัทอื่น โดยบริษัทมีการให้กู้ยืมเฉพาะเงินทุนระยะสั้น เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน และมีการคิดดอกเบี้ยในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมขั้นต่ำและอัตราคงที่ต่อปี และมีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถาม พร้อมทั้งได้มีการตั้งสำรองเพื่อผลขาดทุน ดังนั้น บริษัทจึงมีนโยบายในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย กิจการร่วมค้าและบริษัทอื่นซึ่งจะพิจารณาจากความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของการให้กู้ยืม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ และจัดให้มีการพิจารณาผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัท เพื่อถ่วงถ่วงผลกระทบอีกชั้นหนึ่งทุกครั้ง

4.3 ความเสี่ยงด้านเงินทุนหมุนเวียน

บริษัทรับเหมาก่อสร้างและรับเหมาติดตั้งงานระบบวิศวกรรมจะต้องมีเงินทุนหมุนเวียนที่เพียงพอในการดำเนินงาน ซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 30-35 ของมูลค่างาน เพื่อใช้ในการจัดซื้อวัตถุดิบในการทำงานและเป็นค่าจ้างแรงงาน ซึ่งในส่วนของเงินทุนหมุนเวียนนี้จะมาจากเงินทุนหมุนเวียนที่มีอยู่ของบริษัท และการสนับสนุนจากธนาคารและสถาบันการเงินในรูปแบบของเงินกู้ระยะสั้นหมุนเวียน และหนังสือค้ำประกันต่าง ๆ เป็นต้น หากมีการเปลี่ยนแปลงของการชำระเงินของผู้ว่าจ้างจะส่งผลกระทบต่อการบริหารเงินทุนหมุนเวียนของบริษัท ดังนั้นเพื่อลดความเสี่ยงด้านเงินทุนหมุนเวียนดังกล่าว ในการจัดทำสัญญาว่าจ้างของแต่ละโครงการ บริษัทได้พยายามเจรจาให้ได้ว่าซึ่งเงื่อนไขการชำระเงินที่รัดกุม และบริษัทได้มีการตรวจสอบสถานะทางการเงินของผู้ว่าจ้างประกอบในการยื่นประมูลงานทุกครั้ง นอกจากนี้ บริษัทยังกำหนดให้มีการบริหารสภาพคล่องอย่างระมัดระวังและมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย โดยบริษัทได้เพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานเร่งรัดหนี้สินเพื่อติดตามหนี้และหน่วยงานจัดซื้อเพื่อจัดหา Supplier ที่ให้เทอมการชำระเงินที่ดีด้วย จากสถานะทางการเงินของบริษัทในปัจจุบัน ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงการชำระเงินของผู้ว่าจ้างอาจจะมีผลกระทบต่อบริษัท

4.4 ความเสี่ยงทางการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย

เมื่อพิจารณาขอสินเชื่อเงินเชื่อทั้งหมดที่บริษัทมีอยู่เปรียบเทียบกับความจำเป็นต้องใช้แล้วจะพบว่า บริษัทมีความเสี่ยงต่อการขึ้นอัตราดอกเบี้ยอยู่เล็กน้อย เนื่องจากบริษัทมีการใช้วงเงินสินเชื่อไม่มาก และใช้เป็นครั้งคราวเมื่อมีความจำเป็นต้องทำ

4.5 ความเสี่ยงทางด้านอัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทมีความเสี่ยงทางด้านอัตราแลกเปลี่ยนอยู่ในระดับไม่สูงนัก อันเนื่องมาจากส่วนใหญ่บริษัทเจรจาต่อรองสั่งซื้อวัตถุดิบผ่านตัวแทนจัดจำหน่ายด้วยเงินบาท สำหรับงานในประเทศ และในส่วนของรายได้ของบริษัทที่เป็นเงินตราต่างประเทศสำหรับงานในต่างประเทศบริษัทได้กำหนดให้ค่าใช้จ่ายต่างๆ ของโครงการเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลเดียวกัน เพื่อให้สัดส่วนที่มีความเสี่ยงลดน้อยลง นอกจากนั้น บริษัทยังมีมาตรการลดความเสี่ยงทางด้านอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าว โดยทำสัญญาซื้อขายเงินตราล่วงหน้า (Forward Contracts)

4.6 ความเสี่ยงด้านรายได้ที่ยังไม่ได้เรียกชำระ

ในบางโครงการมีงานก่อสร้างและรับเหมาติดตั้งงานระบบวิศวกรรมเสร็จและมีผลงานตรงงวดตามสัญญาแล้วแต่บริษัทยังไม่สามารถออกใบเรียกเก็บเงิน และรับเงินตามงวดงานที่กำหนดไว้ในสัญญาได้ทันเวลา เนื่องมาจากความล่าช้าในการตรวจรับงานของผู้ว่าจ้าง หรือเจ้าของงาน บริษัทจึงได้มีการประสานงานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยติดตามผลการตรวจรับงานจากผู้ว่าจ้างหรือเจ้าของงานอย่างใกล้ชิด ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงด้านนี้ลงได้มาก

(2) ความเสี่ยงต่อการลงทุนของผู้ถือหุ้นหลักทรัพย์

1. ความเสี่ยงด้านผลตอบแทนการลงทุน

ผลตอบแทนจากการลงทุนของผู้ถือหุ้นหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นส่วนของเงินปันผลที่บริษัทจ่ายให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัทตามผลกำไรที่เกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจของบริษัทในแต่ละปี โดยบริษัทมีนโยบายจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัทจากผลกำไรสุทธิของบริษัทในแต่ละปีประมาณ 50% โดยพิจารณาจากผลกำไรของงบการเงินเฉพาะบริษัท ซึ่งผลกำไรดังกล่าวจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความสามารถในการทำรายได้, การควบคุมต้นทุน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนการที่กำหนดไว้ในแต่ละปีล่วงหน้า ซึ่งในส่วนของบริษัทได้กำหนดแผนการต่าง ๆ ให้หน่วยงานทั้งหมดของบริษัทปฏิบัติตามเป้าหมายอย่างชัดเจน นอกจากนั้นได้มีการจัดการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ เพื่อควบคุมความเสี่ยงภายนอกให้มีผลกระทบต่อดำเนินงานกิจการของบริษัทให้น้อยที่สุดหรือไม่กระทบเลย

---

2. ความเสี่ยงด้านมูลค่าการลงทุนลดลง

มูลค่าการลงทุนของผู้ถือหุ้นลดลง ซึ่งอาจเกิดจากราคาหุ้นที่ซื้อขายกันในตลาดมีราคาลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับราคาหุ้น ณ ขณะที่ผู้ถือหุ้นซื้อลดลง ซึ่งการลดลงของราคาหุ้นอาจเกิดจากปัจจัยภายใน คือ ธุรกิจรวมถึงผลการดำเนินงานของบริษัทมีแนวโน้มลดลง หรือผลประกอบการขาดทุน ซึ่งมีผลกระทบต่อราคาหุ้นที่ซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยตรง หรืออาจเกิดจากปัจจัยภายนอกต่าง ๆ เช่น ภาวะของเศรษฐกิจของทั่วโลก และ/หรือภาวะเศรษฐกิจในประเทศถดถอยลง หรือภาพรวมของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างมีแนวโน้มชะลอตัวอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งทั้ง 2 ส่วนทางบริษัทได้ใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยงเข้าบริหารจัดการเพื่อลดผลกระทบจากปัจจัยทั้งภายนอกและภายใน

4. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

4.1 ทรัพย์สินถาวรหลัก

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ทรัพย์สินถาวรหลักที่บริษัท และบริษัทย่อย ใช้ในการประกอบธุรกิจ ประกอบด้วย

หน่วย : บาท

รายการทรัพย์สิน	เจ้าของกรรมสิทธิ์	มูลค่าคงเหลือสุทธิ หลังหักค่าเสื่อม ราคาสะสมและ ค่าเพื่อการด้อยค่า	ภาระผูกพัน
ทรัพย์สินที่มีกรรมสิทธิ์			
1. ที่ดิน			
- สำนักงานใหญ่ สุขุมวิท 81, สโตร์กลาง จ.นครปฐม	บริษัท	105,444,718	ติดจำนอง
2. อาคาร			
- อาคารสำนักงานใหญ่ สุขุมวิท 81, สโตร์กลาง จ.นครปฐม	บริษัท	17,670,523	ติดจำนอง
3. เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์			
	บริษัท	15,444,081	
4. เครื่องตกแต่งและเครื่องใช้สำนักงาน	บริษัท	16,019,323	
5. เงินฝากสถาบันการเงินที่คิดภาระค่าประกัน	บริษัท	786,520,211	ค้ำฯ ธนาคาร
6. ยานพาหนะ	บริษัท	6,424,475	
7. สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง	เอส เอ ฟิวเจอร์ฯ	2,591,437	
รวม		950,114,768	

4.2 นโยบายการลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

นโยบายการลงทุนของบริษัท คือ ลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักของบริษัททั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อเสริมความมั่นคงและความสามารถในการแข่งขันของบริษัท ซึ่งหากบริษัทเข้าลงทุนในกิจการใดในสัดส่วนที่สูงกว่าร้อยละ 20 ของสินทรัพย์รวมของกิจการนั้น ๆ บริษัทจะส่งตัวแทนเข้าไปเป็นกรรมการในกิจการดังกล่าว เพื่อมีส่วนร่วมในการบริหารงาน และกำหนดนโยบายการดำเนินงานที่สำคัญ โดยหากบริษัทย่อยมีการดำเนินธุรกิจที่กระทบต่อบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ ตัวแทนดังกล่าวต้องนำเสนอเรื่องนั้นๆ เพื่อขออนุมัติต่อที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทก่อน

4.3 ราคาประเมินทรัพย์สิน (กรณีการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์หรือมีการตีราคาทรัพย์สินใหม่)

-ไม่มี-

5. ข้อพิพาททางกฎหมาย

ข้อพิพาททางกฎหมายที่บริษัทเป็นคู่ความหรือคู่กรณีซึ่งเป็นคดีหรือข้อพิพาทที่ยังไม่สิ้นสุดและเป็นคดีที่อาจมีผลกระทบต่อสินทรัพย์ของบริษัท ที่มีจำนวนสูงกว่าร้อยละ 5 ของส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีรายละเอียดดังนี้

ข้อพิพาทที่บริษัทเป็นคู่ความ หรือคู่กรณี

(1) คดีแพ่ง หมายเลขคำที่ 829/2561

ศาลจังหวัดนนทบุรี

คดีความระหว่าง	ระหว่าง นายกฤษณะ วณิชชิวะ	โจทก์ที่ 1
	นายกฤษฎา วณิชชิวะ	โจทก์ที่ 2
	โดยนางมะลิ เอกอริยะกุล	ผู้รับมอบอำนาจ
	กับ บริษัท บำรุงเมืองพลาซ่า จำกัด	จำเลยที่ 1
	บริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)	จำเลยที่ 2
ทุนทรัพย์	244,939,900.00 บาท	
ข้อหาหรือฐานความผิด	การโอนหุ้นตกเป็นโมฆะ เรียกทรัพย์สินคืน	
ความเห็นเกี่ยวกับคดี	ศาลว่าจะชนะคดีได้ เนื่องจากในช่วงปี 2549 จนถึงปี 2552 คดีที่เกี่ยวข้องกับนายกฤษฎา นายกฤษณะ และนางมะลิ มีการฟ้องร้องกันหลายคดี และผลของคดี PLE เป็นฝ่ายชนะคดีทุกคดี เนื่องจากนายกฤษฎา นายกฤษณะ และนางมะลิ ไม่สามารถนำเงินมาชำระหนี้ค่าก่อสร้างได้ PLE จึงใช้สิทธิตามบันทึกข้อตกลง และสัญญาโอนหุ้น โอนหุ้นดังกล่าวเป็นของ PLE	
ความคืบหน้าของคดี	16 ก.ค. 2561 นัดชี้สองสถานและกำหนดแนวทางการดำเนินคดี/สืบพยานโจทก์ (เลื่อนไปวันที่ 3 ก.ย. 2561)	
	3 ก.ย. 2561	นัดชี้สองสถานและกำหนดแนวทางการดำเนินคดี/สืบพยานโจทก์
	19 มี.ค. 2562	นัดสืบพยานโจทก์
	20-21 มี.ค. 2562	นัดสืบพยานจำเลย
	19 มี.ค. 2562	ศาลเห็นควรให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความชั่วคราว เพื่อรอผลจากคดีอาญาที่นายกฤษฎา นายกฤษณะ และนางมะลิ ฟ้องกรรมการของบริษัท เมื่อคดีอาญาทั้งสองคดีถึงที่สุด ให้คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยื่นคำร้องขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาต่อไป

ข้อพิพาทที่บริษัทอยู่เป็นคู่ความ หรือคู่กรณี (ซึ่งอาจมีผลเกี่ยวข้องกับบริษัท)

(1) คดีแพ่ง หมายเลขคำที่ 315/2554

หมายเลขแดงที่ 1597/2560

ศาลปกครองกลาง

คดีความระหว่าง	ระหว่าง การเคหะแห่งชาติ	โจทก์ (ผู้ฟ้องคดี)
	กับ บริษัท เทกเนอร์ จำกัด	จำเลยที่ 1 (ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ 1)
	ธนาคาร ซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน)	จำเลยที่ 2 (ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ 2)
	(โครงการบ้านเอื้ออาทร จ.อ่างทอง-วิเศษชัยชาญ)	

ทุนทรัพย์	227,634,874.19 บาท
ข้อหาหรือฐานความผิด	ผิดสัญญา บังคับหลักประกันและเรียกค่าเสียหาย (เป็นการดำเนินงานในนาม บจ.เทคนอร์)
ความเห็นเกี่ยวกับคดี	คาดว่าศาลปกครองจะมีคำพิพากษายกฟ้องเนื่องจาก บจ.เทคนอร์ไม่ได้ผิดสัญญา และถูกบอกเลิกสัญญามิชอบ และบังคับให้การเคหะแห่งชาติชำระเงินตามที่ฟ้องแย้ง แต่ บจ. เทคนอร์ อาจต้องคืนเงินรับล่วงหน้าให้ กคช. ส่วนหนึ่งด้วย
ความคืบหน้าของคดี	<ul style="list-style-type: none"> - บจ.เทคนอร์ฯ ยื่นคำให้การ และฟ้องแย้งเรียกค่างานดำเนินงาน ค่าที่ดินที่ค้างชำระ และค่าเสียหายรวม 288,459,965.54 ล้านบาท - วันที่ 6 กันยายน 2560 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาในคดีที่บริษัทร่วมถูกฟ้อง ตามคดีหมายเลขคำที่ 315/2554 และคดีหมายเลขแดงที่ 1597/2560 ให้บริษัทร่วมกับสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง ชำระเงินแก่โจทก์ เป็นค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติงานตามสัญญาร่วมดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรจังหวัดอ่างทอง (วิเศษชัยชาญ) จำนวนเงิน 2.53 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ของเงินต้น จำนวน 2.21 ล้านบาท และคืนเงินค่าจ้างจ่ายล่วงหน้าจำนวนเงิน 88.46 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15.00 ต่อปี ของเงินต้น จำนวนเงิน 66.74 ล้านบาท นับจากวันที่ 27 มกราคม 2554 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ - วันที่ 4 ตุลาคม 2560 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในประเด็น ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ฟ้องคดีเป็นฝ่ายผิดสัญญา บอกเลิกสัญญาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีสิทธิเรียกเก็บเงินค่าเสียหายต่าง ๆ และริบหลักประกัน ผู้ฟ้องคดีต้องคืนหลักประกัน - อัตราดอกเบี้ยที่สูงเกินไป - ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาจากศาลปกครองสูงสุด
(2) คดีแพ่ง	<p>หมายเลขคำที่ 1432/2555, หมายเลขแดงที่ 1591/2560</p> <p>หมายเลขคำที่ 843/2555, หมายเลขแดงที่ 1592/2560</p>
ศาลปกครองกลาง	
คดีความระหว่าง	<p>ระหว่าง การเคหะแห่งชาติ</p> <p>กับ บริษัท เทคนอร์ จำกัด</p> <p>ธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)</p>
โจทก์ (ผู้ฟ้องคดี)	<p>โจทก์ (ผู้ฟ้องคดี)</p> <p>จำเลยที่ 1 (ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ 1)</p> <p>จำเลยที่ 2 (ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ 2)</p>
ทุนทรัพย์	288,459,965.54 บาท
ข้อหาหรือฐานความผิด	ผิดสัญญาปกครอง เรียกค่าเสียหาย (เป็นการดำเนินงานในนาม บจ.เทคนอร์)
ความเห็นเกี่ยวกับคดี	คาดว่าศาลปกครองกลางจะพิพากษาให้ บจ.เทคนอร์ชนะคดีบางส่วน โดยต้องคืนเงินรับล่วงหน้าให้ กคช. บางส่วนด้วย
ความคืบหน้าของคดี	<ul style="list-style-type: none"> - บจ.เทคนอร์ฯ ยื่นคำให้การ และฟ้องแย้ง และได้แย้งคำฟ้องในประเด็นที่ บจ.เทคนอร์ ไม่ได้ผิดสัญญา เนื่องจากได้รับสิทธิในการขยายระยะเวลาในการก่อสร้างต่อไปอีก 180 วัน - วันที่ 4 กันยายน 2560 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาในคดีที่บริษัทร่วมถูกฟ้อง ตามคดีหมายเลขคำที่ 1432/2555 และคดีหมายเลขแดงที่ 1591/2560 และคดีที่บริษัทร่วมฟ้องแย้งตามคดีหมายเลขคำที่ 843/2555 และคดีหมายเลขแดงที่ 1592/2560 ให้บริษัทร่วมกับสถาบันการเงินแห่งหนึ่งชำระเงินค่าความเสียหายจากการผิดสัญญาร่วมดำเนินการ โครงการบ้านเอื้ออาทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (บางปะอิน) จำนวน 272.06 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยใน

อัตราร้อยละ 15.00 ล้านบาท ของเงินต้น จำนวนเงิน 203.79 ล้านบาท นับจากวันที่ 17 สิงหาคม 2555 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

- วันที่ 3 ตุลาคม 2560 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในประเด็น ดังนี้
  - ผู้ฟ้องคดีเป็นฝ่ายผิดสัญญา บอกเลิกสัญญาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีสิทธิเรียกเก็บเงินค่าเสียหายต่าง ๆ และริบหลักประกัน ผู้ฟ้องคดีต้องคืนหลักประกัน
  - อัตราดอกเบี้ยที่สูงเกินไป
- ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาจากศาลปกครองสูงสุด

หมายเหตุ : ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ได้โอนหนี้สินในบริษัทร่วมตามงบการเงินรวม และประมาณการหนี้สินจากการค้าประกันตามงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่ได้รับรู้ไว้ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 จำนวนเงิน 558.22 ล้านบาท และรับรู้ผลเสียหายจากคดีความฟ้องร้องเพิ่มเติมพร้อมดอกเบี้ยจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2562 รวมจำนวนเงิน 40.75 ล้านบาท เป็นหนี้สินจากการค้าประกันตามคำพิพากษาจำนวนเงิน 598.97 ล้านบาท

คดีที่กระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่สามารถประเมินผลกระทบเป็นตัวเลขได้

- ไม่มี -

คดีที่มีได้เกิดจากการประกอบธุรกิจโดยปกติของบริษัทฯ

- ไม่มี -

6. ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญ

6.1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อบริษัท	:	บริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)
ประเภทธุรกิจ	:	ให้บริการรับเหมาก่อสร้าง ออกแบบ จัดหา และติดตั้งงานระบบวิศวกรรม
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	:	เลขที่ 2 ซอยสุขุมวิท 81 (ศิริพจน์) ถนนสุขุมวิท แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร 10260
เลขทะเบียนบริษัท	:	0107545000217
ทุนจดทะเบียน	:	1,361,817,957 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญ 1,361,817,957 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท
ทุนชำระแล้ว	:	1,361,817,957 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญ 1,361,817,957 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท
Website	:	www.ple.co.th
โทรศัพท์	:	0 2332 0345
โทรสาร	:	0 2311 0851

นายทะเบียนหลักทรัพย์

ชื่อบริษัท	:	บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
ที่ตั้งสำนักงาน	:	เลขที่ 93 ชั้น 14 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์	:	0 2009 9999
Website	:	www.set.or.th/tsd

ผู้สอบบัญชี

ชื่อผู้สอบบัญชี	:	นางสาววรรณฯ พุทธเสถียร	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 4387	หรือ
	:	นายเชิดสกุล อันมงคล	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 7195	หรือ
	:	นางสาววรรณฯ อินทรประสิทธิ์	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 7881	หรือ
	:	นางสาวชลธิชา เลิศวิไล	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขที่ 12258	หรือ
	:	นางสาววรรณฯ พันธุ์กักดินพงษ์	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขที่ 12261	หรือ
	:	นางสาวรวิษฎา วาดวารี	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขที่ 12026	

ชื่อบริษัท	:	บริษัท ซี ดับเบิลยู ดับเบิลยู พี จำกัด
ที่ตั้งสำนักงาน	:	เลขที่ 128/180-181 อาคารพญาไทพลาซ่า ชั้น 17 ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์	:	0 2216 2265, 0 2216 2268-9
โทรสาร	:	0 2216 2286

6.2 สถาบันการเงินหลักในการใช้วงเงินสินเชื่อ

วงเงินสินเชื่อส่วนใหญ่ที่บริษัท มีอยู่กับธนาคารพาณิชย์แห่งต่างๆ เป็นลักษณะ วงเงินสินเชื่อโครงการ (Project Financing) โดยมี ธนาคารกรุงไทยฯ, ธนาคารกสิกรไทยฯ และธนาคารไทยพาณิชย์ เป็นธนาคารหลัก

6.3 ที่ปรึกษาทางกฎหมาย

บริษัทมีการจ้างที่ปรึกษากฎหมาย เป็นรายคดี โดยพิจารณาจากความเหมาะสม และความเชี่ยวชาญของแต่ละสำนักงานกฎหมาย เช่น บริษัท สยาม ลีเกิล แอนด์ แทคเซชั่น จำกัด บริษัท สำนักงานกฎหมายไซเบอร์พี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด บริษัท สำนักงานกฎหมายสยามซิติ์ จำกัด และบริษัท สำนักงานกฎหมายสากล สยามพรีเมียร์ จำกัด

6.4 ข้อมูลสำคัญอื่น (ที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน)

-ไม่มี-